SPÓŁDZIELCA

ORGAN DLA SPÓŁDZIELNI W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Prenumerata kwartalna zł 7.50 plus opłata za dostawę wzgl. za przesyłkę pocztową. Ukazuje się 10 i 25 każdego miesiąca. W wypadku wyższej siły czy innych wpływów wydawnictwo nie ma obowiązku dawać odszkodowania.

Warunki ogłoszeń: wiersz 1 mm wysoki i 21 mm szeroki 60 gr. Pismo podstawowe Nonpareille, szpalta tekstowa 1 mm wys. i 80 szerok. zł 8.80. Zniżone ceny ogłoszeń według Cennika Nr. 1. Adres: Wydaw. Rolnicze, Krakau, Glatzer Str. 48.

Telefon Nr. 116-79 i 116-80. Redakcja: 132-84 i 132-85.

Nr 8 **25 kwietnia 1943 r.** **Rok III**

Zużytkowanie kapitałów

Księgowość w spółdzielniach rolniczo-handlowych, jak zresztą we wszystkich innych przedsiębiorstwach, ma za zadanie nie tylko rejestrować według z góry określonego planu zaszłości gospodarcze, lecz również dostarczać ścisłego materiału rachunkowego do oceny działalności spółdzielni w przeszłości, oraz do wyciągania wniosków przy postępowaniu w następnym okresie sprawozdawczym. Z tego względu po sporządzeniu zamknięć rocznych, zestawieniu bilansu oraz rachunku strat i zysków powinniśmy dokonywać w spółdzielniach oceny działalności na podstawie zamknięć rachunkowych.

Przede wszystkim należy dążyć do otrzymania odpowiedzi na pytania następujące:

1. Z jakiego źródła pochodzą kapitały zaangażowane do zarobkowania w spółdzielni i jak są one wielkie.
2. W jaki sposób zostały kapitały zużytkowane.
3. Jakiego rodzaju zabezpieczenie posiadają w majątku spółdzielni kapitały własne i obce.

Aby otrzymać odpowiedzi na powyżej przytoczone pytania sporządzamy tak zwane bilanse analityczne. Omówimy kolejno pozycje bilansu analitycznego po stronie aktywów i pasywów.

Poszczególne składniki majątkowe w spółdzielniach rolniczo-handlowych nie mają jednakowego znaczenia z punktu widzenia zarobkowego. Jedne składniki majątkowe zarobkują intensywniej, inne mniej intensywnie. Zazwyczaj składniki majątkowe dzielimy na dwie grupy:

1. Składniki majątkowe stałe, służące do stałego użytku spółdzielni w niezmienionej formie w ciągu istnienia przedsiębiorstwa.
2. Składniki majątkowe płynne, obrotowe, które nie podlegają ciągłym przemianom w czasie działalności gospodarczej.

Spółdzielnie handlu towarowego osiągają zarobek głównie dzięki składnikom majątkowym płynnym skutkiem ich ciągłych przemian, natomiast środki majątkowe stałe przynoszą bezpośredni zarobek. Zarobek w wypadkach wyjątkowych np. skutkiem przyrostu wartości, zrealizowanej przy sprzedaży.

Biorąc pod uwagę obowiązujący w spółdzielniach rolniczo-handlowych plan kont do środków majątkowych stałych zaliczamy:

1. Grunty niezabudowane,
2. Budynki z gruntem, w tym również wydatki na niewykończone budowle,
3. Maszyny, urządzenia maszynowe i tabor,
4. Inny inwentarz przedsiębiorstwa,
5. Prawa majątkowe, koncesje, patenty i licencje,
6. Udziały w innych przedsiębiorstwach oraz papiery wartościowe, o ile nie mają one charakteru krótkoterminowych lokat wolnych funduszów,
7. Wierzytelności długoterminowe, których termin płatności przekracza 1 rok.

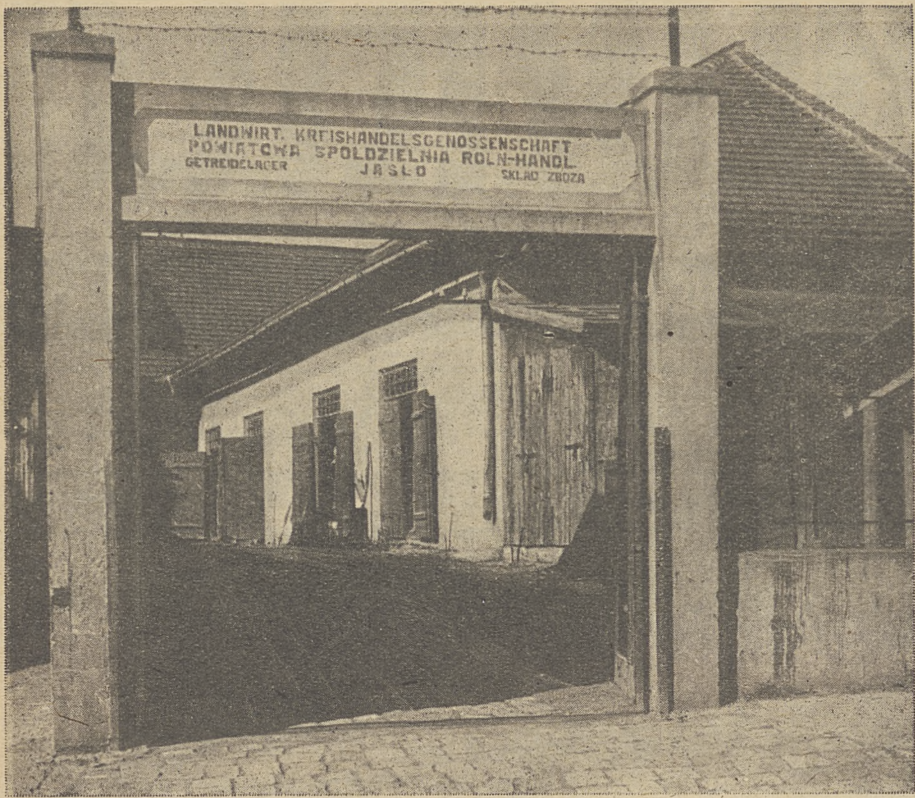
Przy stosowaniu amortyzacji pośredniej składniki majątkowe podane w punktach 1 do 4 figurują w bilansach w sumach nabycia, natomiast wartość zużycia tych składników figuruje po stronie pasywów jako równoważnik wartości. Z tego względu do bilansu analitycznego przyjmuje się jedynie wartość netto składników majątkowych, już po odliczeniu kwot amortyzacyjnych.

Do składników majątkowych płynnych należą:

1. gotówka,
2. należności w bankach,
3. papiery wartościowe majątku obrotowego,
4. weksle,
5. wierzytelności książkowe,
6. towary,
7. sumy przechodnie.

Skoro rozróżniamy dwie grupy aktywów — stałych i płynnych — to nasuwa się pytanie, czy dla działalności spółdzielni jest rzeczą obojętną jak wielka jest wartość aktywów, należących do poszczególnych grup. Spółdzielni musi zależeć na tym, ażeby mieć jak najwięcej tych środków które skutkiem obrotu przynoszą zyski, a jak najmniej tych, które służą tylko pośrednio do zarobkowania. Zatem aktywów stałych winno być tylko tyle, ile ich nieodzownie potrzeba do prowadzenia przedsiębiorstwa. W spółdzielniach rolniczo-handlowych stosunki pod tym względem układają się bardzo różnie. Niektóre spółdzielnie zadawalają się skromnymi urządzeniami biur, sklepów i magazynów, inne mają setki tysięcy złotych w kosztownych urządzeniach, taborze, gruntach, budynkach biurowych i magazynach. W bilansie analitycznym relację między aktywami stałymi i płynnymi ustalamy w formie współczynnika procentowego, przyjmując całość aktywów jako 100 %.

Współczynnik ten nazywamy ogólnym stopniem płynności, ponieważ im większe są aktywa płynnne w stosunku do stałych tym łatwiejszy do zrealizowania jest majątek przedsiębiorstwa. W książce prof. Witolda Skalskiego pt. „Ocena działalności przedsiębiorstwa na podstawie za-

Magazyny zbożowe Pow. Sp. Roln.-Handl. w Jaśle

mknięć rachunkowych" jest sprecyzowana następująca zasada obowiązująca przedsiębiorstwa:

„Im więcej ulokowano kapitałów w składnikach majątkowych obrotowych aniżeli w składnikach inwestycyjnych, tym lepiej gospodarczo jest kierowane przedsiębiorstwo; jednak stosunek aktywów płynnych do stałych zależy od rodzaju przedsiębiorstwa. Inwestycje nie powinny przeważać, o ile nie są to przedsiębiorstwa wyraźnie inwestycyjne (transportowe, górnicze)."

„Im większa jest wartość środków płynnych w porównaniu z wartością środków inwestycyjnych, tym większe są widoki na zysk i i tym większa jest siła płatnicza przedsiębiorstwa, i im częściej środki płatnicze zmieniają swoją formę w drodze obrotu, tym większa jest możność zarobkowania".

Pasywa bilansowe dzielimy na dwie główne grupy — na kapitały własne i kapitały obce.

Do kapitałów własnych zaliczamy:
1. udziały członków
2. fundusz zasobowy
3. niepodzielny fundusz obrotowy
4. fundusze celowe
5. rezerwy specjalne
6. zysk osiągnięty w danym roku operacyjnym.

O ile spółdzielnia zamyka rok stratami, sumę strat odejmujemy od sumy kapitałów własnych.

Najzdrowsze jest przedsiębiorstwo, pracujące wyłącznie kapitałami własnymi, w praktyce jednak spółdzielnie korzystają również z kapitałów obcych.

Do kapitałów obcych zaliczamy:
1. zobowiązania długoterminowe
2. zobowiązania z tytułu kupionych towarów i usług
3. zobowiązania wekslowe
4. zobowiązania bankowe
5. zobowiązania przybliżone, o nieustalonej wysokości w momencie sporządzania bilansu
6. sumy przechodnie.

Wśród kapitałów obcych na specjalną wzmiankę zasługują zobowiązania długoterminowe, zaciągane zazwyczaj na kilka lub nawet kilkadziesiąt lat. Zobowiązania długoterminowe są zaciągane na kupno, lub budowę nieruchomości. Ponieważ są to zobowiązania zazwyczaj niskoprocentowe i płatne w ratach półrocznych lub rocznych spełniają w spółdzielniach zastępczo rolę kapitałów własnych.

Pomiędzy kapitałami własnymi i kapitałami obcymi powinien zachodzić odpowiedni stosunek; w warunkach normalnych mogą kapitały obce nawet przewyższać kapitały własne, jednak w zależności od płynności aktywów. Niebezpieczeństwo korzystania nadmiernie z kapitałów obcych leży w tym, że od kapitałów obcych należy płacić odsetki i że mogą wystąpić trudności płatnicze.

W powyższej przytoczonej pracy prof. Skalskiego znajdujemy w tej sprawie następującą tezę:

„Im niższa jest suma kapitałów obcych w stosunku do kapitałów własnych, tym pewniejsze są podstawy przedsiębiorstwa. Granicą dolną dla kapitałów obcych jest ich zupełny brak, granicą górną mniej więcej równowaga kapitałów obcych i własnych".

Stosunek kapitałów obcych do kapitałów własnych nazywamy ogólnym stopniem wymagalności pasywów, lub stopniem zadłużenia przedsiębiorstwa. Cyfrowo przedstawić można stopień wymagalności za pomocą współczynników obliczonych procentowo dla kapitałów własnych i kapitałów obcych w stosunku do sumy bilansowej.

Oddzielne badanie struktury aktywów i struktury pasywów nie wystarcza. Obraz analityczny przedsiębiorstwa uzyskać można dopiero na podstawie łączności strukturalnej i organicznej kapitałów ze środkami majątkowymi. Należy zbadać w jaki sposób użyte zostały tak kapitały obce jak i kapitały własne. Podstawowym zatem zagadnieniem jest ustalenie, które aktywa stoją do dyspozycji na wypadek faktycznej lub pomyślanej likwidacji przedsiębiorstwa, ażeby obce i własne należności kapitałowe zaspokoić.

Kapitały obce muszą być prędzej czy później w zależności od terminów spłaty, zwrócone wierzycielom, stąd wynika konieczność używania ich do nabycia takich środków majątkowych, które mogą być łatwo spieniężone celem zwrotu kapitałów obcych. Im bardziej wymagalne są kapitały obce w tym bardziej płynnych środkach majątkowych winny być lokowane, odnośne środki majątkowe winny być zdatne do zrealizowania wcześniej zanim kapitały obce staną się płatne.

Wychodząc z tego założenia granicą maksymalną dla kapitałów obcych winna być wartość ogólna płynnych środków majątkowych.

Należy zatem na podstawie bilansu porównać sumę kapitałów obcych z sumą środków majątkowych płynnych; gdy te dwie sumy są mniej więcej sobie równe, wypłacalność kapitałów obcych nie powinna natrafiać na trudności — jednak z zastrzeżeniem, że wśród środków majątkowych normalnie płynnych nie ma środków, które chwilowo, lub na zawsze straciły swą płynność. Tę zasadę sprostować należy o tyle, że kredyty długoterminowe mogą służyć dla celów inwestycyjnych. Gdy zatem bilans wykazuje długi długoterminowe, to granica maksymalna dla kapitałów obcych podnosi się o sumę długów długoterminowych. Przedsiębiorstwo jest wypłacalne, gdy posiada dostateczne środki płynne na pokrycie zobowiązań krótkoterminowych.

W razie braku środków płynnych na spłatę bieżących zobowiązań może nastąpić niewypłacalność. Im większa jest przewyżka środków płatniczych ponad kapitałami obcymi tym wyższy jest stopień wypłacalności, łatwiejszy zwrot kapitałów obcych, a więc tym racjonalniej zużyte zostały kapitały obce.

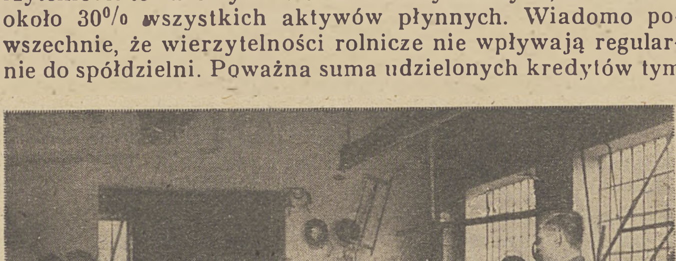
Przytoczyliśmy za prof. Skalskim najważniejsze zasady dotyczące użytkowania kapitału w przedsiębiorstwach.

Na podstawie powyższych wywodów zanalizujemy przykładowo bilans jednej ze spółdzielni rolniczo-handlowych, który w tysiącach złotych przedstawiał się, jak poniżej:

Stan czynny:			Stan bierny:		
I. Aktywa stałe:			I. Kapitały własne:		
Ruchomości i nieruchomości	238		Udziały	101	
Udziały własne	22		Fundusze niep.	56	157
					6,4%
Remonty obcych budynków	141				
Wierzytelności długoterminowe	13	414			
		17%			
II. Aktywa płynne:			II. Kapitały obce:		
Wierzytelności tow.	674		Zobow. długoterm.	99	
Wierzytelności różne	39		Wierzyciele za towary	1.650	
Weksle	13		Inni wierzyciele	90	
Sumy przechodnie	87		Akcepty	110	93,6%
Towary	1.077	83%			
Gotówka i banki	136	2.026	Kredyty bankowe	334	2.283
Razem	100%	2.440	Razem	100%	2.440

Spółdzielnia o podanym powyżej bilansie pracowała bez dostatecznych podstaw finansowych, jakimi są zawsze kapitały własne. Na jedną złotówkę kapitałów własnych wypadało 14,5 zł kapitałów obcych. Dodając nawet do kapitałów własnych zobowiązania długoterminowe wypadało, że kapitały własne plus zobowiązania długoterminowe stanowiły sumę 256 tysięcy złotych wobec 2,184 tys. zobowiązań krótkoterminowych. Suma 256 tysięcy złotych nie wystarczała na pokrycie aktywów stałych, które po odjęciu sum amortyzacyjnych stanowiły sumy 414 tys. złotych. Spółdzielnia zatem zaciągnęła 158 tys. zobowiązań krótkoterminowych, aby pokryć aktywa stałe. Aktywa stałe w porównaniu do ogólnej sumy bilansowej nie są zbyt wysokie, tym nie mniej za wysokie w stosunku do możliwości finansowych spółdzielni. W tych warunkach spółdzielnia musiała odczuwać trudności w spłacaniu zobowiązań krótkoterminowych, które wynosiły 2.184 tys. zł wobec 2.026 tys. złotych wszystkich aktywów, zaliczonych do aktywów płynnych.

W bilansie powyższym uderza również wysoka suma wierzytelności towarowych w sumie 674 tys. złotych, co stanowi około 30% wszystkich aktywów płynnych. Wiadomo powszechnie, że wierzytelności rolnicze nie wpływają regularnie do spółdzielni. Poważna suma udzielonych kredytów tym

Warsztat naprawy maszyn Sp. R.-H. w Jaśle

Skład maszyn Pow. Sp. R.-H. w Jaśle

bardziej utrudniła wydatnie sytuację finansową omawianej spółdzielni.

Sanacja finansowa spółdzielni powinna następować w dwóch kierunkach:

1. Zwiększyć kapitały własne przez ściągnięcie udziałów od członków przynajmniej o 160 tysięcy złotych, aby tą drogą pokryć aktywa stałe kapitałami własnymi i zobowiązaniami długoterminowymi.

2. Zmniejszyć wydatnie kredyty udzielone odbiorcom — przykładowo do połowy.

Po zastosowaniu tych dwóch podstawowych kroków sanacyjnych bilans spółdzielni przedstawiałby się następująco:

I. Aktywa stałe				I. Kapitały własne		
Nieruchomości itd.		414	20%	i zobowiązania długoterminowe	416	20%
II. Aktywa płynne				II. Kapitały obce		
Wierzytelności towarowe	340			i zobowiązania krótkoterminowe		
Towary	1.077					
Inne	275	1.692	80%		1.690	80%
		2.006	100%		2.006	100%

Niewątpliwie stan finansowy nie jest w dalszym ciągu zbyt dobry. W każdym jednak razie stosunek kapitałów własnych i zobowiązań długoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych poprawi się od razu bardzo wydatnie i wynosi jak 1 : 4, aktywa stale mają zaś swój zdrowy odpowiednik po stronie pasywów. Każde powiększenie kapitałów własnych przy zahamowaniu dalszych inwestycyj poprawiałoby zdecydowanie wypłacalność i rentowność spółdzielni.

Spółdzielnie dość często pracują na efekt. Nie licząc się z realnymi możliwościami kapitałowymi czynią nadmierne westycje, otwierają oddziały, lub nowe działy pracy. Są to jednak efekty na krótką metę. W pewnym momencie następują trudności płatnicze, wierzyciele starają się tym bardziej ściągać udzielone kredyty nie udzielając nowych i po pozornym rozkwicie następuje długotrwały okres trudności, które niejednokrotnie kończyły się likwidacją placówek. Reasumując powyższe wywody precyzujemy podstawowe

zasady finansowe, które spółdzielnie powinny przestrzegać w swojej gospodarce.

1. Spółdzielnie swoją działalność gospodarczą powinny opierać przede wszystkim na kapitałach własnych. Kapitały własne są podstawą, kapitały obce tylko uzupełnieniem.

2. Należy przestrzegać zdrowego stosunku między aktywami stałymi i aktywami płynnymi. Czynić inwestycje tylko niezbędne maksymalnie w granicach kapitałów własnych plus ewentualne zobowiązania o charakterze długoterminowym.

3. W żadnym wypadku nie używać kredytów krótkoterminowych na inwestycje, gdyż nastąpią w krótkim czasie trudności płatnicze, co powoduje z reguły restrykcje kredytowe ze strony wierzycieli.

4. Utrzymywać aktywa w stanie największej płynności, łatwej do szybkiej realizacji. Spółdzielnie handlu towarowego nie są instytucjami kredytowymi, nie powinny więc udzielać kredytów swoim odbiorcom. Tym bardziej nie są do pomyślenia jakiekolwiek kredyty o charakterze finansowym.

Przy przestrzeganiu powyższych zasad niewątpliwie spółdzielnie będą się rozwijały bardziej powoli, jednakowoż żadne zmiany koniunktury nie potrafią podważyć ich egzystencji.

Najem i dzierżawa

Rozróżnienie pojęć

Nie tylko w języku potocznym, lecz często także przy spisywaniu prywatnych umów używa się wyrazów „dzierżawa“ i „najem“ bez zdawania sobie sprawy z właściwego znaczenia i treści prawnej tych terminów. Zdarza się po tym, że w orzeczeniach instancyj sądowych uzasadnienie wyroku stwierdza, iż strony pod nazwą „dzierżawa“ zawarły umowę najmu i przeciwnie. Różnica obu rodzajów zobowiązań najlepiej uwypukli się na przykładach. Jeżeli np. biorę cudzy samochód za określonym czynszem w celu własnej przejażdżki, będzie to najem, jeżeli po wzięciu samochodu rozmyśliłem się, lub nie mogłem z niego skorzystać i oddam go za tym samym czynszem osobie trzeciej, będziemy mieli podnajem. Jeżeli natomiast wziąłem samochód za czynszem w celu oddawania go innym osobom za opłatami zyskownymi, będzie to dzierżawa. Szatnia nieczynnego teatru wzięta za czynszem w celu przechowania przez lato futer będzie przedmiotem najmu, szatnia zaś teatru czynnego będzie przedmiotem dzierżawy. Tak samo może się mieć sprawa z gruntem, który dzierżę tytułem najmu, o ile używam go do przechadzki albo na skład drzewa, tytułem zaś dzierżawy, o ile go uprawiam i zbieram z niego pożytki. Przy gruntach można sięgnąć do analogii z prawa rzeczowego, służebność użytkowania odpowiadać będzie dzierżawie, natomiast służebność przejścia, okna, ściany szczytowej itp. odpowiadać będzie treści najmu. Mimo że pewne rzeczy w zasadzie nie bywają przedmiotem dzierżawy a tylko najmu, jak budynki lub poszczególne lokale w budynkach, to jednak zasadnicza różnica między najmem a dzierżawą polega nie na przedmiocie, lecz na sposobie jego wykorzystywania.

Przez umowę najmu wynajmujący zobowiązuje się najemcy dać używanie rzeczy, a przez umowę dzierżawy wydzierżawiający zobowiązuje się dać dzierżawcy używanie i użytkowanie rzeczy lub prawa majątkowego, w szczególności zaś zezwolić na wytwarzanie i pobieranie owoców i pożytków z rzeczy względnie prawa.

Przedmiot i cel gospodarczy

Przedmiotem najmu są rzeczy, przedmiotem dzierżawy zaś rzeczy i prawa majątkowe. Polski Kodeks Zobowiązań określając w artykule 370 przedmiot najmu nazwą „rzecz“ nie odróżnia rzeczy zmysłowych od niezmysłowych. W praktyce nie odgrywa to najmniejszej roli, albowiem wykorzystanie praw polega na zrealizowaniu płynących z prawa (rzeczy niezmysłowej) owoców cywilnych, wskutek czego umowa o używaniu praw będzie zawierała zawsze ich użytkowanie, czyli będzie umową dzierżawną. Tak więc najem będzie dotyczył z reguły rzeczy fizycznych.

Przedmiotem dzierżawy są rzeczy i prawa majątkowe czyli składniki majątku. Prawami majątkowymi będą z reguły prawa rzeczowe, ściślej mówiąc, prawa na rzeczach. Trudno natomiast za składnik majątku (prawo majątkowe) uważać prawo obligatoryjne np. wierzytelność. Tak więc nie będzie można wydzierżawić wierzytelności aczkolwiek przynoszącej pożytki cywilne w formie odsetek, można natomiast wydzierżawić prawo drukowania utworów, lub zespół rzeczy i praw stanowiących przedsiębiorstwo handlowe, przemysłowe lub rolne. Przy obecnym stanie rozwoju instytucji prawa rzeczowego i obligatoryjnego, można postawić teoretyczne twierdzenie, że wszystko, co może być przedmiotem sprzedaży, może być też przedmiotem dzierżawy. Tak można więc sobie wyobrazić również dzierżawę pakietu akcji względnie udziału, o ile taki jest pozbywalny, mimo że w praktyce prawa tego rodzaju nie bywają przedmiotem dzierżawy. To samo można powiedzieć o obiegowych papierach procentowych. Przyjąwszy zasadę analogii w stosunku do przedmiotów sprzedaży i dzierżawy nie można by natomiast sprzedać ani wydzierżawić wierzytelności, cesja bowiem nie jest, jak chcą niektórzy komentatorowie, sprzedażą wierzytelności, lecz umową obligatoryjną sui generis.

Poza zagadnieniem, co może być przedmiotem dzierżawy i najmu ważne są jeszcze następujące kwestie: 1. czym najem i dzierżawa jako takie są w obrębie przedsiębiorstwa czy posiadłości najemcy i dzierżawcy i 2. w jaki sposób najemca i dzierżawca odpowiadają z tytułu posiadania i wykorzystywania przedmiotu najmu i dzierżawy.

Najem i dzierżawa nie są realnymi prawami majątkowymi, mimo że w swoich skutkach rzeczowych dzierżawa nie różni się od służebności użytkowania, a najem od szczegółowo określonych służebności. Oba interesujące nas stosunki mają charakter obligatoryjny i wywołują jedynie osobiste prawo najemcy (dzierżawcy) do oddania używania (używania i użytkowania) rzeczy oraz jej wydania nie w celu przekazania realnego władania rzeczą, lecz tylko w celu spełnienia umowy. Krótko mówiąc, najemca i dzierżawca wchodzą w posiadanie rzeczy i posiadanie ich podlega ochronie prawnej na równi z posiadaniem właściciela czy użytkowcy, lecz posiadany przedmiot dzierżawy czy najmu nie wchodzi jako składnik stały do ich majątku.

W rachunkowości utrzymuje się w praktyce wyjątek w stosunku do tzw. dzierżaw wieczystych, które wprowadza się na konta stałych składników majątkowych o wysokości symbolicznej jednostki pieniężnej. W zasadzie jednak dzierżawy i najmu nie należy księgować ani na kontach rzeczowych (grunty i budynki) ani na kontach praw majątkowych (koncesje, patenty, licencje itp.), ponieważ nie zawierają one praw do substancji i nie są majątkiem ani prawem majątkowym.

Prawa, jakie najemca lub dzierżawca nabywa z umowy najmu i dzierżawy nie tylko nie są prawami majątkowymi, ale nie mogą zasadniczo stanowić tytułu nabycia na przedmiotach najmu lub dzierżawy jakichkolwiek praw majątkowych. Nie można takich praw uzyskać przez wykonanie napraw, o których wspomina artykuł 383 i 404 Kodeksu zobowiązań, lub remontów czy odbudowy zniszczonego przedmiotu dzierżawy (najmu), bo naprawy te względnie remont są umownym czy ustawowym obowiąz-

kiem obligatoryjnym jednej ze stron. Tylko wtedy, gdy naprawę lub remont wykonywa wydzierżawiający (wynajmujący) jako właściciel, może on traktować koszty tych inwestycji pod pewnymi warunkami, jako podwyższenie majątku stałego i umieścić je na odpowiednich kontach. Jeżeli natomiast remontu dokonywa dzierżawca lub najemca, nie zyskuje on przez to żadnego prawa rzeczowego na obiekcie, a więc żadnego powiększenia swego majątku stałego. Pod nazwą inwestycje czy remonty rozumiemy oczywiście takie prace, które nie należą do zwykłego utrzymania rzeczy, lecz zwiększają jej wartość.

Artykuł 396 kodeksu zobowiązań odnoszący się tak do najmu jak i do dzierżawy postanawia, że „jeżeli najemca rzecz ulepszył, wynajmujący w braku odmiennej umowy ma prawo zatrzymać ulepszenia za zapłatą sumy odpowiadającej ich wartości w chwili zwrotu, lub żądać, aby najemca je usunął". Usunięcie jest możliwe tylko wówczas, gdy ulepszenie nie jest trwale połączone z rzeczą. Jeżeli natomiast ulepszenie stało się składnikiem substancji rzeczy (np. uzbrojenie terenu budowlanego, połączenie z siecią elektryczną, nadbudówka, centralne ogrzewanie), artykuł 396 k. z. nie może znaleźć zastosowania; trzeba natomiast zastosować artykuł 119 i następne o prowadzeniu cudzych spraw bez zlecenia. Inwestycje więc na rzeczy najętej lub dzierżawionej w świetle obowiązujących przepisów prawa cywilnego nie tylko, że nie powiększą realnego majątku najemcy lub dzierżawcy, lecz przeciwnie stanowią dla niego w normalnych czasach znaczne ryzyko, którego nie może podejmować bez pewności rychłej amortyzacji z pożytków dzierżawy lub użyteczności najmu.

Ryzyko straty z powodu niezamortyzowania się inwestycji na obiekcie najętym (dzierżawionym) istnieje również ze względu na możliwość zbycia obiektu przez wynajmującego (wydzierżawiającego) w czasie trwania najmu (dzierżawy).

Przepis art. 399 k. z. daje wstępującemu z mocy samego prawa w stosunek najmu (dzierżawy) nabywcy prawo wypowiedzenia najmu z zachowaniem najdogodniejszych dla niego terminów bez względu na to, czy dzierżawa (najem) zawarta była na czas oznaczony czy nieoznaczony. Powyższe prawo wypowiedzenia nie służy nabywcy tylko wtedy, gdy umowa ujawniona była w księdze gruntowej albo gdy rzecz już była dzierżawcy (najemcy) wydana, a umowa była zawarta na piśmie z datą urzędowo potwierdzoną.

Jak dalece jednak szybka w rozwoju rzeczywistość gospodarcza wyminęła w czasie koniunktury wojennej rzeczywistość prawną — o tym świadczy chociażby tylko układ planu kont dla spółdzielni rolniczo-handlowych, który w klasie 0: Konta majątku stałego i kapitałowe, w grupie kont 01 zawiera następujące konta:

011 Budynki służące przedsiębiorstwu na obcym gruncie z umową.

012 Budynki służące przedsiębiorstwu na obcym gruncie bez umowy.

Konta te zostały stworzone ze względu na specjalne warunki. Przede wszystkim wielka ilość przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych, między tymi również i spółdzielni, którym zlecono istotne zadania w dziedzinie skupu i rozdziału kontyngentów towarów i produktów zreglamentowanych rozbudowała się tak nagle i w tym stopniu, że nie mogły pomieścić się w swoich dotychczasowych lokalach i magazynach. Na podstawie rozporządzenia o konfiskacie majątku prywatnego (Ordynacja konfiskacyjna) z dnia 24 stycznia 1940 r. (Dz. Rozp. GGP I str. 23) i innych rozporządzeń, władze przydzielały spółdzielniom pomieszczenia do użytkowania drogą orzeczeń administracyjnych.

Następne uregulowanie podstawy cywilnej nie zawsze było możliwe. Przystosowanie przydzielonych przez władze pomieszczeń wymagało niejednokrotnie dużych inwestycji, które postanowiono księgować w klasie majątku stałego, lecz amortyzować możliwie szybko drogą przelewu wartości inwestycji na zapasowe konta równoważników wartości.

W czasie wysokiej koniunktury i szybko wzrastających obrotów opłaca się widocznie również przeprowadzanie inwestycji na „gruntach z umową", a więc m. i. i na gruntach czy budynkach dzierżawionych i wynajmowanych, ponieważ możliwa jest szybka amortyzacja nie tylko samej inwestycji, ale również ewentualnego odszkodowania, jakie należałoby płacić w razie nieprzewidzianego, wcześniejszego rozwiązania umowy z żądaniem usunięcia inwestycji i przyprowadzenia obiektu do stanu z przed umowy.

Widzimy więc, że rachunkowość skłonna jest w odpowiednich okolicznościach nie zwracać uwagi na obligatoryjny charakter dzierżawy i najmu, a honorować jedynie skutki rzeczowe.

Dalej jeszcze aniżeli rachunkowość idą w kierunku włączenia praw i przedmiotów, będących przedmiotem najmu lub dzierżawy w poczet składników majątkowych, przepisy procedury cywilnej. Składniki majątku w pojęciu art. 4 i 38 kodeksu postępowania cywilnego są także rzeczy i prawa, wynikające z umowy najmu i dzierżawy. Wskutek tego dzierżawca lub najemca za skutki używania względnie użytkowania przedmiotów najmu i dzierżawy będzie cywilnie odpowiadał tak, jak gdyby przedmioty te były jego majątkiem.

Celem gospodarczym najmu jest używanie przedmiotu zgodnie z umową, a w razie braku określenia w umowie, zgodnie z jego przeznaczeniem, przedmiot używany winien służyć najemcy niejako pasywnie, nie odrzucając żadnych zysków ekonomicznych ani cywilnych. Przedmiot dzierżawy zaś, jako przedmiot użytkowany wydaje owoce i służy dzierżawcy aktywnie. W dzierżawie kładzie się nacisk na osobę dzierżawcy, na jego sprawność i gospodarność, albowiem przedmiot dzierżawy także w czasie trwania umowy powinien być zagospodarowany w sposób prawidłowy. Fakt, że stosunek dzierżawy polega, w przeciwieństwie do najmu, w znacznym stopniu na zaufaniu osobistym wydzierżawiającego do dzierżawcy, potwierdza sformułowanie kodeksu zobowiązań w sprawie podnajmu i dzierżawy (art. 398 i 418). Najemca może przedmiot najmu w części lub w całości oddać osobie trzeciej w bezpłatne używanie lub w podnajem, jeżeli mu tego umowa nie zabrania. Dzierżawca natomiast bez względu na brzmienie umowy, musi uzyskać każdorazowo wyraźną zgodę nie tylko na poddzierżawienie całości lub części przedmiotu dzierżawy, lecz także na podnajęcie, a nawet na oddanie w części do bezpłatnego używania. Tak więc dzierżawca kamienicy nie może bez zgody wydzierżawiającego wynajmować pomniejszych pomieszczeń. Przepis dotyczący zakazu nawet częściowego najmu jest rygorystyczny i da się wytłumaczyć tylko tym, że polski kodeks zobowiązań powstał w czasie obowiązywania ustawy o ochronie lokatorów; projektodawcy mianowicie obawiali się pozwolić dzierżawcy na odnajmowanie poszczególnych lokalów, gdyż przy ustawie

o ochronie lokatorów nie można przewidzieć, czy wydzierżawiający po zakończeniu dzierżawy mógłby usunąć lokatora, którego obecność utrudniałaby mu gospodarkę.

Czas trwania

Tak najem, jak i dzierżawa może być ustanowiona na czas oznaczony i nieoznaczony. Umowa powinna być pismem stwierdzona, jeżeli ma trwać dłużej aniżeli jeden rok, względnie do końca życia jednej ze stron. Najem nieruchomości, dłuższy niż lat 25, najem lokalu dłuższy niż lat 10, najem o czynszu płatnym w całości lub części pracą osobistą dłuższy niż lat pięć oraz dzierżawa dłuższa niż lat 30 uważane są po upływie tych terminów za zawarte na czas nieoznaczony. Stosunek najmu oraz dzierżawy uważa się za przedłużony na czas nieoznaczony także wtedy, gdy najemca lub dzierżawca nadal używają rzeczy za wyraźną lub milczącą zgodą wynajmującego względnie wydzierżawiającego.

Czas trwania najmu i dzierżawy liczy się nie od chwili zawarcia umowy, lecz od chwili wydania rzeczy. Chwila wydania rzeczy jest więc chwilą rozpoczęcia najmu lub dzierżawy. Ustalenie powyższe ma zasadnicze znaczenie w wypadku zbycia przedmiotu najmu lub dzierżawy. W myśl art. 399 kodeksu zobowiązań, w razie zbycia rzeczy najętej lub dzierżawionej w czasie trwania najmu (dzierżawy), wstępuje z mocy samego prawa w stosunek najmu na miejsce zbywcy, może jednak najem (dzierżawę) wypowiedzieć z zachowaniem terminów ustawowych. Ponieważ jednak najem i dzierżawa rozpoczynają się z chwilą wydania przedmiotu, nabywca przedmiotu nie wstępuje w umowę, jeżeli nabył przedmiot po zawarciu umowy najmu lub dzierżawy, lecz przed wydaniem przedmiotu najemcy względnie dzierżawcy.

Zbycie i nabycie z art. 399 k. z. są pojęciami związanymi wyłącznie z nabyciem tytułem pochodnym, jeżeli zaś chodzi o nabycie tytułem pierwotnym, obowiązywać będą przede wszystkim przepisy szczególne, odnoszące się do każdej z form nabycia pierwotnego. Obowiązki np. i prawa nabywcy z licytacji w stosunku do dzierżawcy lub najemcy regulują przepisy art. 721 i następnych kodeksu postępowania cywilnego. Nabywca licytacyjny wstępuje w prawa i obowiązki wynajmującego lub wydzierżawiającego wtedy, gdy dzierżawca objął rzecz przed zajęciem egzekucyjnym a najemca przed przybiciem. Nabywca licytacyjny może wypowiedzieć: a) najem, po uprawomocnieniu się przybicia, przed początkiem pierwszego kwartału na koniec tego kwartału, b) dzierżawę na koniec roku dzierżawnego rozpoczynającego się po uprawomocnieniu przybicia.

W każdym razie kodeks zobowiązań jako zasadę główną przyjmuje wstąpienie nabywcy przedmiotu dzierżawionego lub najętego w umowę.

Poza zbyciem przedmiotu najmu lub dzierżawy zachodzić może jeszcze wypadek zbycia praw dzierżawcy lub najemcy, a mianowicie przy zbyciu przedsiębiorstwa, w którego zorganizowaną całość wchodzić mogą również dzierżawa i najem obcych rzeczy. Art. 40 kodeksu handlowego postanawia, że prawa najmu i dzierżawy przechodzą ze zbywcy na nabywcę. Przejście tych praw nie ma charakteru podnajmu lub poddzierżawy, albowiem podnajem względnie poddzierżawa obejmuje dwa stosunki: stosunek między wynajmującym i najemcą oraz stosunek między najemcą i podnajemcą (wydzierżawiającym i dzierżawcą oraz między dzierżawcą i poddzierżawcą), podczas gdy zbycie praw najmu względnie dzierżawy w znaczeniu art. 40 kh wyłącza zbywcę ze stosunku umownego całkowicie.

Niezależnie od tego wydzierżawiający względnie wynajmujący może rozwiązać umowę (art. 46 kh) z ważnych powodów subiektywnych związanych ze zmianą osoby właściciela.

Czynsz

Czynsz najmu może być oznaczony w jakichkolwiek pieniądzach czy świadczeniach. Czynsz dzierżawny może być oznaczony w jakichkolwiek pieniądzach, rzeczach zamiennych, albo też w części ułamkowej pożytków. Sprawa terminów płatności czynszu jest pozostawiona umowie. Jeżeli czynsz oznaczony jest w ratach, czy sumach płatnych okresowo, ustawa daje wynajmującemu względnie wydzierżawiającemu prawo odstąpienia od umowy, gdyby dzierżawca względnie najemca zalegał z zapłatą czynszu za dwa okresy płatności.

Umawiające się strony często ustanawiają kaucję na zabezpieczenie czynszu. Zatrzymanie przez wynajmującego (wydzierżawiającego) kaucji danej przez najemcę (dzierżawcę) przy zawarciu umowy nie może być traktowane jako prawidłowa zapłata czynszu przez najemcę (dzierżawcę). Zatrzymanie kaucji jest umownym skutkiem niezapłacenia czynszu w terminie płatności i nie pozbawia wynajmującego względnie wydzierżawiającego prawa odstąpienia od umowy, gdy druga strona zalega z czynszem za dwa okresy.

Umowa

Umowa najmu i dzierżawy może być ustna. W pewnych wypadkach ustawa wymaga sporządzenia umowy na piśmie dla celów dowodowych w razie sporu. Umowa zawarta na piśmie z datą urzędowo stwierdzoną oraz wciągnięta do ksiąg gruntowych zabezpiecza przed wypowiedzeniem w razie zbycia przedmiotu dzierżawy lub najmu. Kodeks zobowiązań w odniesieniu do najmu i dzierżawy zawiera przeważnie przepisy dyspozytywne tak, że poza kilkoma zasadniczymi przepisami strony mają swobodę w ukształtowaniu stosunku. W umowie uwzględnić należy następujące najważniejsze składniki:

1. strony zawierające umowę,
2. charakter i treść stosunku (najem, dzierżawa),
3. przedmiot umowy,
4. na jaki cel wynajmuje (wydzierżawia) się rzecz,
5. na jak długo wynajmuje (lub wydzierżawia) się rzecz,
6. termin wypowiedzenia,
7. data wydania przedmiotu umowy,
8. kara umowna w razie niewydania przedmiotu w ustalonym terminie,
9. dokładny opis stanu w jakim znajduje się przedmiot umowy,
10. dokładne ustalenie, zwłaszcza przy dzierżawie, inwentarza oraz wszelkich adherencyj przedmiotu jak również sam charakter dzierżawy (np. tzw. pacht żelazny, warunki zwrotu inwentarza po ukończeniu dzierżawy itp.),
11. wysokość czynszu, czy płatny w pieniądzach czy w innych rzeczach lub świadczeniach,
12. kiedy i gdzie czynsz jest płatny,
13. kaucja na wypadek niezapłacenia czynszu,
14. zastrzeżenia w sprawie podnajmu względnie poddzierżawy,
15. kto pokrywa koszty umowy,
16. postanowienia na wypadek zbycia przedmiotu najmu lub dzierżawy,
17. postanowienia na wypadek zbycia przedsiębiorstwa, biorącego przedmiot w najem lub dzierżawę,
18. w jaki sposób dochodzą do skutku zmiany umowy.

Aktualne wskazania, jakimi się kierować winny spółdzielnie przy zawieraniu umów najmu i dzierżawy są następujące:

1. Każdy najem i dzierżawa winny być pismem stwierdzone i zaopatrzone urzędowym potwierdzeniem daty,
2. umowa powinna być zawierana na czas określony,
3. czas trwania umowy winien być ustalony tak, aby mogły się zamortyzować adaptacje,
4. spółdzielnia powinna zabezpieczyć się przed ewentualnymi ujemnymi skutkami alienacji przedmiotu dzierżawy lub najmu w czasie trwania umowy.

SPÓŁDZIELNIE SPOŻYWCÓW

Książki przychodu towarów

Z dotychczasowej praktyki urzędów skarbowych wynika, że książki przychodu i rozchodu towarów tylko wówczas będą mogły być przyjęte za podstawę wymiaru podatku obrotowego za rok 1942, jeżeli organy kontrolne władz podatkowych nie stwierdziły w tych książkach za cały badany okres żadnej materialnej ani formalnej usterki. Urząd skarbowy ma prawo ocenić wysokość obrotu według swobodnego uznania, jeżeli jego organy kontrolne stwierdzą jakiekolwiek usterki przeciwko obowiązującym przepisom. Niezależnie od grożącego wówczas odrzucenia wszelkich wniesionych zażaleń, urzędy skarbowe mogą w tych wypadkach wymierzyć karę pieniężną do wysokości 20.000 złotych. Z uwagi na tak daleko idące obostrzenia w praktyce władz podatkowych wobec przedsiębiorstw przemysłowo-handlowych zwracamy uwagę spółdzielni na konieczność utrzymywania ksiąg w stanie zdatnym do oparcia na nich wymiaru podatkowego.

Ceny marmelady

Od dnia 1 marca 1943 r. obowiązują w myśl dekretu Urzędu Kształtowania Cen z dnia 9 marca 1943 r. następujące ceny za marmeladę wyprodukowaną w sezonie 1942/43.

Marmelada I. gatunku	netto
cena zakupu w handlu hurtowym loco zakład przetwórczy	380,— zł za 100 kg
cena zakupu w handlu detalicznym franco lokal sklepowy	410,— zł za 100 kg
cena maksymalna dla konsumenta	4,50 zł za 1 kg

Marmelada II. gatunku	netto
cena zakupu w handlu hurtowym loco zakład przetwórczy	330,— zł za 100 kg
cena zakupu w handlu detalicznym franco lokal sklepowy	300,— zł za 100 kg
cena maksymalna dla konsumenta	4,— zł za 1 kg

Zakład przetwórczy, który dokonywa rozdziału towaru samodzielnie, tj. z pominięciem handlu hurtowego, franco sklep detaliczny, może obliczać ceny na zasadzie wyszczególnionych wyżej cen zakupu w handlu detalicznym (410 zł, 300 zł za 100 kg). W cenie tej mieszczą się już opłaty za przewóz i zwózkę.

Przy zaopatrywaniu handlu detalicznego loco skład zakładu przetwórczego lub handlu hurtowego cena zakupu wynosi 405 zł wzgl. 355 zł za 100 kg netto.

O ile na zlecenie Rządu Generalnego Gubernatorstwa (Wydział Główny Wyżywienia i Rolnictwa) lub urzędów okręgowych zachodzi potrzeba wysyłki towaru do innych okręgów, wówczas wolno wstawić oddzielnie w rachunek koszty transportu w wysokości urzędowo wyznaczonych stawek, które zgodnie z posiadanymi dowodami przekraczają sumę 5 zł za 100 kg i w tym wyjątkowym wypadku doliczyć je do ustalonych jak wyżej cen maksymalnych dla konsumenta.

Dostawa franco lokal sklepowy konieczna jest tylko wtedy, gdy ilość sprzedanego towaru wynosi co najmniej 100 kg.

Opakowania trwałe uważa się za towar kaucyjny. Zakłady przetwórcze mogą z tytułu tegoż opakowania, podobnie jak za wszelkiego rodzaju naczynia blaszane, wstawiać oddzielnie w rachunek sumę nie przekraczającą czterokrotnej wysokości kosztów własnych, z tym jednak, że ta przy zwrocie opakowań w stanie czystym i zdatnym do użytku podlega w pełnej wysokości zwrotowi.

Za trwałe opakowanie uważa się:

wszelkiego rodzaju słoje, kubły, beczki, mocniejsze skrzynie itp.

Za opakowanie nietrwałe uważa się:

skrzynki 5-cio i 10-cio kilowe oraz wszelkie inne rodzaje opakowań, przeznaczonych według obowiązujących w handlu zwyczajów tylko do jednorazowego użytku. Wobec tego używanych powszechnie wiader z czarnej blachy, o pojemności 12,5 kg nie uważa się już za opakowanie trwałe, lecz za opakowanie nietrwałe. Koszty własne wspomnianych wiader blaszanych wyszczególnia się przeto oddzielnie w rachunku i dolicza je odbiorcy tj. hurtownikowi, hurtowemu konsumentowi lub detaliście. Hurtownicy obliczają swe ceny w tenże sam sposób. Kupcom detalicznym poleca się, by zdatne jeszcze do użytku wiadra, nabyte po cenie kosztów własnych zakładu przetwórczego, wprowadzali w odpowiedni sposób na powrót w obieg gospodarczy. W żadnym razie nie wolno kosztami tych wiader obciążać nabywców detalicznych.

Ceny karbidu

Urząd Kształtowania Cen w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa ustalił następujące rozpiętości zarobków w handlu karbidem:

przy sprzedaży ładunkami wagonowymi 6%

przy sprzedaży w ilościach powyżej 5000 kg 10%

przy sprzedaży w ilościach poniżej 5000 kg 15%

przy sprzedaży detalicznej w ilościach powyżej 100 kg (również w bębnach po 100 kg) 20%

przy sprzedaży detalicznej w ilościach poniżej 100 kg 30%

przy sprzedaży detalicznej w ilościach poniżej 10 kg 50%.

Zarząd Spółdzielni **dba o to,**

aby każdy egzemplarz „SPÓŁDZIELCY"

czytali kolejno

wszyscy pracownicy spółdzielni.

Spółdzielczość w świecie

Południowo—wschodni Instytut Spółdzielczy

Krakauer Zeitung z dnia 18 kwietnia 1943 r. Nr 94 poświęca w dziale gospodarczym dłuższy artykuł założeniu Południowo-Wschodniego Instytutu Spółdzielczego, który ma być dalszym etapem współpracy Rzeszy Niemieckiej z krajami bałkańskimi.

Zgromadzenie założycielskie Instytutu odbyło się niedawno w Wiedniu. Jako naczelne zadanie Instytutu wymieniono rozszerzenie i utrzymywanie współpracy oraz stosunków między organami spółdzielczymi Rzeszy i krajami Europy południowo-wschodniej. Ruch spółdzielczy jest w wielu krajach, szczególnie, o ile chodzi o rolnictwo, bardzo silnie rozwinięty i stał się wszędzie czynnikiem decydującym w gospodarce tych krajów. Wiadomo ogólnie, że niemiecka spółdzielczość rolnicza poświęcała zawsze szczególną uwagę rozwojowi spółdzielczości na południowym wschodzie oddziałując na nią dodatnio i poświęcając dużo inicjatywy. Dziś wpływ spółdzielczości niemieckiej w tych krajach jest tym większy, ponieważ wyniki spółdzielni rolniczych w Rzeszy stały się również dla zagranicy przykładem oraz dowodem wartości dobrze zorganizowanej sieci spółdzielczej.

Przyspieszająco na fakt założenia Instytutu podziałało to, że istniały już wydziały studiów spółdzielczych, mianowicie wydziału niemiecko-węgierskiego i niemiecko-rumuńskiego, które zostały swego czasu powołane do życia przez niemiecką Centralną Kasę Spółdzielczą. Powyższe wydziały dużo zrobiły przede wszystkim na polu kredytu spółdzielczego. Organizacja Instytutu Spółdzielczego jest następująca: zadania wykonawcze powierzone są trzem organom, mianowicie prezydium, kuratorium i dyrektorowi. Prezydium jest organem kierowniczym i administracyjnym Instytutu i składa się z pierwszego i drugiego prezesa honorowego oraz prezesa urzędującego i jego zastępcy. Członków kuratorium powołuje i odwołuje zgodnie ze statutem prezes urzędujący. Na członków kuratorium nie można powołać członków zespołu kierowników oraz członków krajowych i międzykrajowych wydziałów studiów. Zespół kierowników składa się z rzeczoznawców-obywateli niemieckich, którzy są czynnie zaangażowani w niemieckim ruchu spółdzielczym, organizacjach kredytowych, wymianie towarowej i przemyśle, ponadto z każdorazowych kierowników naczelnych organizacji spółdzielczych krajów południowo-wschodnich, z przedstawiciela Południowo-Wschodniego Instytutu Rolnego, z kierownika wydziału spółdzielczości w grupie wyżywienia i rolnictwa w Spółce Południowo Wschodniej oraz z osobistości, które dodatkowo powoła prezydium. Wydziały studiów (zespoły pracy) składają się z fachowych i właściwych terytorialnie osobistości kierowniczych ruchu spółdzielczego powiększonej Rzeszy Niemieckiej i krajów południowo-wschodnich. Obecnie prezydium składa się z kierowniczych osobistości spółdzielczości Rzeszy i krajów naddunajskich.

Przez założenie Instytutu uczyniony został decydujący krok w kierunku dalszej rozbudowy współpracy spółdzielczej między wielkimi Niemcami oraz Europą południowo-wschodnią. Praca ma się układać na zasadzie koleżeńskiej wymiany doświadczeń i pomysłów, celem zaś tej pracy ma być umocnienie współpracy gospodarczej całego kontynentu. Pole pracy Instytutu obejmuje nadzwyczaj dużo problemów. Spółdzielnie rolnicze niemieckie wykazały jednak jak decydującą rolę potrafiły odegrać w gospodarce krajowej. Również w krajach południowo-wschodnich znane są liczne instytucje spółdzielcze o wybitnym znaczeniu. Wspomnieć należy chociażby wielkie węgierskie organizacje spółdzielcze jak np. Hangya albo Futura, rumuński Narodowy Instytut Spółdzielczy, szereg bardzo sprawnych urządzeń spółdzielczych bułgarskich itd. Szczególnie w krajach o przeważającym charakterze rolniczym, gdzie posiadłość rolna jest drobna i średnia instytucje spółdzielcze mogą dokonać wielu wartościowych prac dla podniesienia produkcji rolnej i gospodarczego wzmocnienia rolnictwa.

Obwieszczenia Urzędowe

Składki na RGO

Stosownie do zarządzenia Komisarza Państwowej Rady Spółdzielczej, uregulowanie sprawy składek spółdzielni na rzecz Rady Głównej Opiekuńczej dla polskiej pracy opieki społecznej w roku 1941 obowiązuje również w roku 1942/43.

Zasady uiszczania składek są następujące:

Składki, które idą na cele polskiej pracy dobroczynnej, mogą być uiszczane tylko Radzie Głównej Opiekuńczej, która przejęła całą opiekę społeczną w stosunku do polskich obywateli. Wszystkie inne ofiary (np. na Polski Czerwony Krzyż), składki na cele urządzeń użyteczności publicznej, albo organizacji o charakterze społecznym jakiegokolwiek rodzaju są wstrzymane i nie mogą być nadal świadczone lub wypłacane.

Świadczenia na Radę Główną Opiekuńczą są dobrowolne, obowiązek płacenia składek nie istnieje.

Dobrowolne ofiary, które będą uiszczane podług podanego poniżej zestawienia, nie wymagają specjalnego zezwolenia.

Przy obrotach do 50 000 zł. rocznie, roczna ofiara do 50 zł., od 50 000 do 100 000 zł. roczna ofiara do 100 zł., od 100 000 do 500 000 zł. roczna ofiara do 200 zł., od 500 000 do 1 000 000 zł. roczna ofiara do 300 zł., powyżej miliona zł. roczna ofiara do 500 zł.

Ofiary, które przewyższają powyższe stawki, wymagają poprzedniego wyraźnego zezwolenia Komisarza Państwowej Rady Spółdzielczej.

Przy składaniu podania o możność uiszczenia wyższej stawki na rzecz Polskiej Rady Głównej Opiekuńczej należy równocześnie podać, jaki obrót miała spółdzielnia w roku 1942 i ile wyniósł czysty zysk. Podanie należy przedłożyć Komisarzowi za pośrednictwem Okręgowego Związku Rewizyjnego z równoczesnym potwierdzeniem zawartych w nim danych przez Komisarza Okręgowego Związku Rewizyjnego.

Wszystkie ofiary należy wpłacać z podaniem nazwy i siedziby ofiarodawcy wyłącznie do:

Centralnej Kasy Spółek Rolniczych, Kraków, pl. Szczepański 6, Komisarz Państwowej Rady Spółdzielczej — osobne konto: Rada Główna Opiekuńcza.

Składki do Grupy Gł. Wyżywienia i Rolnictwa

Powołując się na wyjaśnienia podane już w tej sprawie w przeszłym 7 numerze Spółdzielcy jeszcze raz zwracamy uwagę spółdzielni zwłaszcza spożywców i innych prowadzących sklepy, że do obrotu będącego podstawą wymiaru składek za rok 1942 nie liczy się obrotu jajami i drobiem, i rybami. Jakie obroty będą wchodziły do wymiaru od 1 kwietnia 1943 r. jeszcze nie wiadomo: powyższa uwaga odnosi się wyłącznie do roku 1943.

Ponadto wiele spółdzielni w wykazach wymiarowych dzieli obroty według miesięcy. Jest to niepotrzebne. Konieczny natomiast jest podział na obroty rolne i przemysłowe. Do rolnych zalicza się: zboże i pasze (za wyjątkiem obrotów zbożem ajencyjnym), jarzyny i owoce, cukier i słodycze, produkty browarne i inne produkty rolne. Do obrotów przemysłowych zalicza się wszelkie wytwory przemysłu.

Zwracamy jeszcze raz uwagę na podane w numerze 7 Spółdzielcy na stronie 148 wzory wykazu obliczenia składek do Grupy Głównej Wyżywienia i Rolnictwa. Wymiary składek za rok 1942 należy sporządzić według tych wzorów. Rubryka 3 (pozioma) tych wykazów służy do wykazania ewentualnych składek, które spółdzielnia już w ciągu roku wymiarowego wpłacała do różnego rodzaju związków branżowych względnie grup. Np. wiele spółdzielni wpłacało składki do związku węglowego lub związku ogrodniczego jeszcze zanim wyszło zarządzenie o jednolitym wpłacaniu składek przez konto w Centralnej Kasie Spółek Rolniczych w Krakowie. Składki już wpłacone również podlegają odliczeniu, dlatego należy podać w wykazie obliczenia składek w rubryce 3 datę, wysokość i odbiorcę wpłaty. Dane te winny być dokładne. Podkreślić jeszcze należy, że Komisarz Związku Rewizyjnego Spółdzielni nie zgodził się na żadne zwolnienia ze składek ani na spłacanie ich ratami.

W tym stanie spółdzielnie winny z całą dokładnością obliczyć obrót i odliczyć sumy niepodlegające składce, obliczoną jednak składkę należy wpłacić natychmiast do Centralnej Kasy Spółek Rolniczych w Krakowie na konto: Komisarz Związku Rewizyjnego Spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie — składki dla Izby Centralnej Grupa Główna Wyżywienia i Rolnictwa.

Wypłaty wkładów

Według okólnika Nr 14 z dnia 2 kwietnia 1943 r. wydanego przez Rząd Generalnego Gubernatorstwa, Wydział Główny Gospodarki, Urząd Nadzoru Bankowego obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1943 r. począwszy nowy przepis dodatkowy w wytycznych do zarządzenia Nr 2 kierownika Urzędu Nadzoru Bankowego z dnia 17 grudnia 1940 r. (Dz. Rozp. GG z dnia 11 lipca 1941 r.). Mianowicie w § 2 po liczbie 9 i nagłówku „Do Nr 4a — wkłady książeczkowe ze zwykłym terminem wypowiedzenia“ dodaje się pod liczbą 9a postanowienie następującej treści:

Z wkładów książeczkowych ze zwykłym terminem wypowiedzenia można z każdej książeczki wkładowej (oszczędnościowej), wypłacić bez wypowiedzenia co miesiąc sumę do 2000 zł. W razie wypadków wyjątkowej nędzy wywołanej przez klęski żywiołowe można aż do wydania innych zarządzeń wypłacić z wkładów za zwykłym terminem wypowiedzenia przed terminem płatności sumę do 6000 zł.

Ponadto należy w wyżej powołanych wytycznych kierownika Urzędu Nadzoru Bankowego wstawić do § 2 liczba 12, 13, 15, 16 i do § 4 liczba 5 zamiast zł 1000 i zł 3000 sumy: 2000 zł względnie 6000 zł.

Zakaz wypłacania dywidendy

Rząd Generalnego Gubernatorstwa, Wydział Główny Wyżywienia i Rolnictwa, Dział Spółdzielczości i Kredytu wydał do wszystkich spółdzielni okólnik z dn. 22 marca 1943 r., w którym, powołując się na zalecenia dawniej wydane, zakazuje wypłaty dywidendy za rok 1942 i pierwszego półrocza 1943 r. przy bilansach na dzień 30 czerwca 1943 r.

Czystą nadwyżkę należy stosownie do istniejących postanowień w całości przelać na fundusz zasobowy.

Nowe przepisy o Funduszu Pracy

W dzienniku Rozporządzeń GG Nr 12 z 12 lutego 1943 r. ukazało się czwarte rozporządzenie o Funduszu Pracy z dnia 5 lutego 1943 r., wprowadzające zasadnicze zmiany w dotychczas obowiązujących w omawianej materii przepisach.

W myśl art. I. cyt. rozporz. składki na rzecz Funduszu Pracy ciążą na wszystkich osobach, które na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym z dnia 28 marca 1933 r. i rozporządzenia o ubezpieczeniu pracowników umysłowych z dnia 24 listopada 1927 r. podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby lub do ubezpieczenia emerytalnego. Składka na rzecz Funduszu Pracy wynosi 4 % płacy zasadniczej, stanowiącej podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie na wypadek choroby lub na ubezpieczenie emerytalne. Składki obciążają w połowie pracodawcę i w połowie pracobiorcę.

Składki na rzecz Funduszu Pracy należy odprowadzać łącznie ze składkami na ubezpieczenie społeczne do kas, upoważnionych do ich ściągania.

Wobec podwyższenia składek na rzecz Funduszu Pracy na 4 % (dotychczas 2 %) odpada w myśl art. III. omawianego rozporządzenia obowiązek odprowadzania składek na Fundusz Bezrobocia.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 marca br.

Zakaz przeglądu ksiąg i rejestru handlowego

Rozporządzeniem z dnia 19 marca 1943 r. (Dz. Rozp. GG. Nr 25 str. 145) upoważniono Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Sprawiedliwości) do generalnego i indywidualnego ograniczenia wglądu do sądowych ksiąg rejestrów, wykazów i akt. Powyższe zarządzenia ograniczające mają również ważność, mimo że inne ustawy dają prawo wglądu. Ograniczenie dotyczy również żądania odpisów i wyciągów.

Główny Wydział Sprawiedliwości może drogą zarządzenia wydawać odmienne od dotychczasowych ustawowych przepisów postanowienia o publikacji zamknięć rocznych i wpisów do rejestru handlowego dla poszczególnych spółek kapitałowych (spółki akcyjne, spółki komandytowe i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością).

Ponadto Rząd GG może zwolnić na czas trwania wojny lub też na pewien oznaczony okres kupców lub przedsiębiorstwa od ustawowego obowiązku przedkładania zamknięć rocznych oraz od przestrzegania ustawowych przepisów

o strukturze bilansu i rachunku strat i zysków. Na podstawie omawianego rozporządzenia władze mogą zabronić w czasie wojny udzielania informacji o biegu interesów handlowych oraz zabronić wglądania do sprawozdań zarządu, rady nadzorczej ksiąg i korespondencji. Ograniczeniu i zakazowi może również ulec wgląd do przedmiotów majątkowych przedsiębiorstwa.

Zakaz wywozu

W dniu 18 marca r. b. ogłoszony został zakaz wywozu z terenu Generalnego Gubernatorstwa towarów według nowej listy, obejmującej artykuły, których wywóz jest niedozwolony ze względu na bezpieczeństwo publiczne, np. sprzęt wojenny i gołębie pocztowe, dalej produkty monopoli państwowych, a więc wyroby spirytusowe, sacharyna, olej mineralny, sól, tytoń i wyroby tytoniowe i zapałki, następnie wyroby gospodarki leśnej, drzewnej, rolnej w najszerszym tego słowa zakresie, skóry, towary skórzane, futra, surowce włókiennicze (za wyjątkiem artykułów używanych osobiście przez odbywającego podróż), metale szlachetne, kamienie szlachetne, mika, perły prawdziwe i sztuczne — wszystko zarówno w stanie niewyrobionym jak i w wyrobach, dalej środki odurzające i wyroby z nich, następnie dzieła sztuki, przedmioty muzealne, a w końcu używane maszyny i części maszyn.

Zakaz wywozu nie obejmuje ilości, które podróżni wiozą ze sobą dla własnego użytku oraz takich, które są dla osobistego użytku podróżnych w ślad za nimi, bądź uprzednio, wysłane. Zakazom wywozu nie podlega również obrót towarowy między Generalnym Gubernatorstwem a obszarami celnymi, oznaczonymi przez Główny Wydział Finansów przy Rządzie Generalnego Gubernatorstwa.

Uchybienia obwiązkowi pracy

W dniu 15 marca rb. ukazało się rozporządzenie wykonawcze do rozporządzenia o unormowaniu warunków pracy i ochronie pracy w Generalnym Gubernatorstwie, które zajmuje się sprawą zwalczania uchybień przeciw obowiązkowi pracy, wstrzymaniem wzrostu płac oraz zakazem odstręczeń od pracy osób nie będących Niemcami, a przynależnych do narodowości osiadłych na terenie Generalnego Gubernatorstwa.

Dyscyplina pracy wymaga od osób zatrudnionych, a więc: pracowników umysłowych i fizycznych, uczniów i osób przyuczających się, aby niezwłocznie przystąpili do przydzielonej im pracy i wykonywali ją jak można najlepiej. Wobec tego nie wolno zatrudnionym wzbraniać się lub powstrzymywać od przydzielonej im przez zwierzchnika pracy, także jeżeli chodzi o pracę w godzinach nadliczbowych, w nocy, w niedziele i dni świąteczne. Następnie nie wolno bez dostatecznego usprawiedliwienia nie zjawiać się do pracy, przychodzić do pracy z opóźnieniem lub się od niej uchylać. Wzbronione jest naruszanie należytego przebiegu pracy przez gwałtowne zachowanie lub ciężkie zniewagi na miejscu pracy.

Stosunku zatrudnienia nie wolno kończyć przed ustanowionym terminem — jeżeli w umowie o pracę przewidziane są na rozwiązanie stosunku służbowego różnej długości terminy, kierownik zakładu decyduje, który termin jest w danym wypadku miarodajny.

Kierownik zakładu nie będący Niemcem nie może przyjmować żadnej siły roboczej, o której wie na pewno, lub co do której zachodzi podejrzenie, że jest zatrudniona w innej placówce służbowej. Pracowników, pozostających w niewypowiedzianym stosunku służbowym, nie wolno odstręczać od pracy w miejscu zatrudnienia.

Nie wolno żądać ani płacić należności za pracę przekraczających stawki ustalone taryfowo lub ustanowione przez właściwą dla normowania płac placówkę służbową.

Rozporządzenie wykonawcze treści powyższej ukazało się w Nr 26 Dziennika Rozporządzeń dla Generalnego Gubernatorstwa z dnia 1 kwietnia 1943 r. Odbitkę jego należy wywiesić we wszystkich zakładach i oddziałach zakładów, z wyjątkiem gospodarstwa domowego, w miejscu, dostępnym dla pracowników.

Zobowiązania spółdzielni roln. wobec żydów

Komisarze Powiatowych Spółdzielni Rolniczo-Handlowych otrzymali okólnik Rządu Generalnego Gubernatorstwa, Wydział Główny Wyżywienia i Rolnictwa, Oddział dla Spraw Spółdzielczości i Kredytu z dnia 2 kwietnia 1943 r. w sprawie zobowiązań, jakie spółdzielnie rolniczo-handlowe mają wobec żydów. Okólnik powołuje się na wyniki rewizyj dokonywanych po spółdzielniach przez rewidentów niemieckiej służby rewizyjnej przy komisarzu Związku Rewizyjnego Spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie, którzy stwierdzają, że gdzieniegdzie jeszcze spółdzielnie wstawiają do bilansów zobowiązania wobec żydów. Według zarządzenia Nr 4 kierownika Oddziału dewizowego w Urzędzie Generalnego Gubernatora z dnia 20 listopada 1939 r. oraz zarządzenia Nr 7 z dnia 1 marca 1940 r. żydom wolno wypłacać gotówką tylko najwyżej 500 zł. Należność żyda — wierzyciela wynosząca więcej aniżeli 500 zł. należy wpłacać do banku na konto tego wierzyciela.

W celu oczyszczenia ksiąg i bilansów również i w tym względnie zarządza się, ażeby wszystkie wierzytelności w stosunku do żydów płacone zostały do Centralnej Kasy Spółek Rolniczych w Krakowie, przy czym należy w każdym poszczególnym wypadku podać nazwisko, dawniejszy adres i wysokość poszczególnych wierzytelności danego wierzyciela — żyda.

W okólniku wymienionym na wstępie, komisarze spółdzielni są proszeni o możliwie szybkie załatwienie podobnych spraw.

Równocześnie należy Oddziałowi dla Spraw Spółdzielczości i Kredytu w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa przedłożyć wykaz, z którego wynikają roszczenia, jakie spółdzielnie mają wobec żydów. Wykaz powinien być sporządzony według następującego schematu:

Lfd. Nr. L. b.	Name des Schuldners Nazwisko dłużnika	Letzter Wohnort Ostatni adres	Betrag der Forderung in Zl Suma należności w Zł	Ursachen der Entstehung der Forderungen (Warenlieferungen, Kreditgewährung usw.) Przyczyny powstania roszczenia (dostawy towarowe, kredyt itp.)	Welche Sicherheit besitzt die Genossenschaft Jakie zabezpieczenie posiada spółdzielnia

Powyższy wykaz należy nadesłać najpóźniej do 1 maja 1943 r.

PORADY § PRAWNE

Dodatkowe przedpłaty na podatek dochodowy

Rozporządzenie z dnia 3 marca 1943 r. wprowadziło dodatkowe przedpłaty na podatek dochodowy za 1942 r. i 1943 r.

Dodatkowa przedpłata na podatek dochodowy za 1942 r. wynosi dla spółdzielni:

a) których dochód za r. 1941 nie przekroczył 15 000 zł — dziesięciokrotność,

b) których dochód za r. 1941 wynosił ponad 15 000 zł do 30 000 zł — czterokrotność,

c) których dochód za r. 1941 wynosił ponad 30 000 zł do 70 000 zł — dwukrotność przedpłaty na podatek dochodowy, płatnej w dniu 10 marca 1943 r. Dodatkowa przedpłata winna być uiszczona w terminie do 10 kwietnia 1943 r. Od obowiązku uiszczenia dodatkowej przedpłaty zwolnione są spółdzielnie, których dochód osiągnięty w 1941 r. przekroczył 70 000 zł.

O ile chodzi o przedpłaty na podatek za rok 1943, to do czasu doręczenia nakazu płatniczego na podatek dochodowy za 1942 r. przedpłaty, wymagalne po dniu 10 kwietnia 1943 r., zwiększają się o jedną trzecią dodatkowych przedpłat za okres 1942 r.

Oczywistą jest rzeczą, że zwiększenie przedpłat na podatek dochodowy za okres wymiarowy 1943 nie dotyczy spółdzielni, które nie mają obowiązku uiszczenia dodatkowej przedpłaty na podatek dochodowy za okres wymiarowy 1942. Ze swej strony wyjaśniamy, że przez dochód za okres wymiarowy 1941 rozumieć należy dochód ustalony nakazem płatniczym podatku dochodowego za 1941 r., zaś przez przedpłatę płatną w dniu 10 marca 1943 r., przedpłatę ustaloną nakazem płatniczym podatku dochodowego za 1941 r.

Przykład: dochód spółdzielni ustalony nakazem płatniczym podatku dochodowego za 1941 r. wynosi 15 000 zł. Podatek od tak ustalonego dochodu według 33 stopnia podatku wynosi 1588 zł. Zaliczka kwartalna płatna do 10 marca 1943 r., a ustalona nakazem płatniczym podatku dochodowego za 1941 r., wynosi $^1/_4$ kwoty podatku za 1941 r., czyli 397 zł. Dodatkowa przedpłata za okres wymiarowy 1942 r., płatna do dnia 10 kwietnia 1943 r. wynosi dziesięciokrotność kwoty 397 zł, czyli 3970 zł.

Do czasu doręczenia nakazu płatniczego podatku dochodowego za okres 1942 r. płatna po dniu 10 kwietnia 1943, a więc w dniu 10 czerwca 1943 (o ile do tego czasu nakaz płatniczy nie został doręczony) przedpłata na podatek dochodowy za 1943 r. wyniesie 397 zł plus $^1/_3$ dodatkowej przedpłaty, tj. 1323,33 zł, czyli razem zł 1720,33.

Umowa o pracę

Kodeks zobowiązań stanowi, że umowa o pracę jest to zobowiązanie pracownika do pełnienia dla pracodawcy pracy za wynagrodzeniem i że jeżeli jest ona zawarta na czas życia pracodawcy lub pracownika albo na okres czasu powyżej lat trzech, powinna być pismem stwierdzona (art. 441 i n. k. z.).

W myśl przepisów kodeksu zobowiązań (art. 448) pracownik powinien pełnić pracę sumiennie i ze starannością, jakiej wymaga rodzaj pracy lub zwyczaj, oraz słuszny interes pracodawcy, natomiast pracodawca powinien przyzwoicie obchodzić się z pracownikiem i szanować jego godność osobistą (art. 449).

Najlepszą formą uniknięcia wzajemnych nieporozumień, jest wpisanie umowy służbowej, która może być zastąpiona również formą t. zw. listu angażującego. W umowie takiej winno być podane, na jaki okres umowa o pracę zostaje zawarta, względnie kiedy i jak może być rozwiązana. Pierwotnie okres wypowiedzenia umowy dla pracowników umysłowych wynosił 3 miesiące na koniec ostatniego dnia danego miesiąca, a dla pracowników fizycznych dwa tygodnie. Obecnie obowiązuje rozporządzenie z dnia 29 marca 1941 r. (Dz. rozp. GG. Nr 28, str. 172), które przyniosło zmianę terminu wypowiedzenia umowy o pracę, oraz odmienne uregulowanie sprawy wynagrodzenia na wypadek niezdolności do pracy. Zmiana terminów wypowiedzenia odnosi się do umów zawartych na czas nie określony i nie dotyczy sprawy wypowiedzenia z ważnego powodu, lub wypowiedzenia w okresie próbnym.

Dla pracowników umysłowych okres wypowiedzenia uległ zmniejszeniu z 3 miesięcy do 4 tygodni (a w czasie pierwszych 4-rech miesięcy pracy nawet do 2-ch tygodni) z tym, że koniec okresu wypowiedzenia powinien przypaść na koniec miesiąca. Ponadto wspomniane rozporządzenie jest ważne również i z tego względu, że uchyla ono przepis dawnego polskiego rozporządzenia o stosunku pracy z dnia 16 marca 1928 r. (art. 29 Dz. U. Nr 35, poz. 323), wg. którego nie wolno było wypowiedzieć umowy o pracę w czasie choroby pracownika, urlopu, lub w innych wyraźnie wymienionych wypadkach. Dla pracowników fizycznych 14-dniowy okres wypowiedzenia został utrzymany.

Rozporządzenie z dnia 29 marca 1941 r. reguluje również w sposób odmienny sprawę wynagrodzenia na wypadek niezdolności do pracy, a mianowicie zmniejszony został okres, w którym pracodawca obowiązany jest wypłacać wynagrodzenie pracownikowi w razie niezdolności do pracy wskutek choroby lub nieszczęśliwego wypadku z 3-ech miesięcy na 6 tygodni, względnie nawet dwa tygodnie, jeżeli pracownik pracował krócej aniżeli 4 miesiące.

Jeżeli jednak pracownik zatrudniony był w danym przedsiębiorstwie co najmniej trzy lata, natenczas dopuszczalne jest wypłacanie mu wynagrodzenia na wypadek niezdolności do pracy przez okres dwóch miesięcy, a jeśli nieprzerwanie pracował co najmniej 5 lat, wówczas należy mu się także wynagrodzenie przez 3 miesiące, jednak nie poza czas trwania stosunku pracy.

Jednym z ważniejszych postanowień umowy służbowej winno być ścisłe i możliwie dokładne sprecyzowanie zakresu odpowiedzialności pracownika za wszelkie szkody i straty wynikłe z zaniedbania jego obowiązków, lub przekroczenia uprawnień. Spółdzielni bowiem jako pracodawcy przysługuje prawo dochodzenia roszczeń o odszkodowanie według ogólnych zasad (art. 154, 239 k. z.) w wypadku naruszenia przez pracownika jego obowiązków,

wynikających z przepisów kodeksu zobowiązań (art. 448) jak np. zdradzenie tajemnicy przedsiębiorstwa, brak kwalifikacji wyraźnie umówionych lub wynikających z rodzaju pracy, do jakiej pracownik zobowiązał się, przyjmowanie podarunków od klientów przedsiębiorstwa, niedozwolona konkurencja z pracodawcą i t. p.

Umowa służbowa winna nakładać na pracownika obowiązek niezwłocznego pokrycia szkody wynikłej dla Spółdzielni, w szczególności jeśli chodzi np. o kierownika sklepu, czy sklepowych w wypadku braku towarów stwierdzonego przy kontroli, o ile ich wartość przekracza pewne dopuszczalne maksimum np. 1 % sumy sprzedanych towarów dających manko, albo też w wypadku zepsucia się towarów, o ile zaniedbał zabezpieczyć je przed zepsuciem, a jeżeli sam zabezpieczyć nie mógł, o ile we właściwym czasie nie uprzedził o tym władz spółdzielni. Jeśli chodzi zaś np. o magazyniera, to taki obowiązek pokrycia szkody, przewidziany umową służbową, winien zachodzić w wypadku niedbałego przechowywania towarów, względnie przyjęcia towarów w gorszej jakości, niż była np. próbka, dalej w wypadku wydania towarów lepszej jakości i w większej ilości, niż była dyspozycja, lub w wypadku powstałej straty, spowodowanej mankiem na towarach w większej ilości, niż przewidują zwyczaje handlowe i t. p. W umowie służbowej winna być zatem zamieszczona klauzula, iż w wypadku stwierdzenia strat i szkód przewidzianych umową, spółdzielnia ma prawo natychmiast rozwiązać umowę bez wypowiedzenia i bez odszkodowania i że pracownik zobowiązany jest pokryć wyrządzone spółdzielni straty i szkody.

Spółdzielni przysługuje prawo natychmiastowego rozwiązania umowy bez wypowiedzenia i bez odszkodowania w wypadku nadużycia zaufania ze strony pracownika, kradzieży, lub umyślnego uszkodzenia mienia spółdzielni. nie zachowania przez pracownika istotnych warunków umowy o pracę, zdrady tajemnic przedsiębiorstwa i t. p. Jest to t. zw. prawo przedwczesnego rozwiązania umowy, z ważnej przyczyny, która jednak wygasa jeżeli się go nie wykona w ciągu 14 dni od powzięcia wiadomości o istnieniu ważnego powodu, a co do robotników, w ciągu 7-miu dni. Rozwiązanie umowy w tych wypadkach następuje przez zawiadomienie, przy czym jeśli umowa została zawarta na piśmie, to odstąpienie od umowy z ważnej przyczyny, winno być również pismem stwierdzone (art. 470 i 110 k. z.).

Nowe przepisy prawne dotyczące pracy

Obecnie obowiązują na terenie Generalnego Gubernatorstwa nowe przepisy prawne dotyczące ochrony pracy, tudzież stosunku pracy i zmian miejsca pracy. Podstawowym zarządzeniem w tej dziedzinie, jest rozporządzenie o unormowaniu warunków pracy, oraz ochronie pracy w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 31 października 1939 (Dz. Rozp. GG str. 13), oraz rozporządz. o nadzorze przemysłowym w Gen. Gub. z dnia 23 lutego 1940 (Dz. Rozp. w GG I, str. 82), a w szczególności ważne jest rozporządzenie o ograniczeniu miejsca pracy z dnia 22 lutego 1940 r. (Dz. Rozp. GG I, str. 80). Jak wiemy powołane zostały do życia tak zwane urzędy pracy. Urząd pracy jako władza nadzoru przemysłowego wykonuje inspekcję pracy w okręgu swego działania i bez jego zgody i zatwierdzenia, nie wolno przyjmować pracowników i robotników. Również wypowiedzenie umowy o pracę może nastąpić tylko wtedy, gdy urząd pracy wyrazi zgodę na rozwiązanie stosunku pracy. Kto przed prawidłowym rozwiązaniem stosunku pracy opuści miejsce zatrudnienia lub wykracza przeciw wspomnianemu wyżej rozporządzeniu o ograniczeniu zmian miejsca pracy z dnia 22 lutego 1940 r. ulega na wniosek kierownika urzędu pracy karze więzienia i grzywny, lub jednej z tych kar, przy czym właściwym do zawyrokowania w tych wypadkach jest sąd niemiecki.

O ile chodzi o kwestię wynagrodzenia pracowników spółdzielni i czasu pracy obowiązują obecnie specjalne ordynacje taryfowe dla pracowników w handlu, wydane dla poszczególnych dystryktów. Dla dystryktu krakowskiego zarządzenie takie wydane zostało w maju 1941 (zarządzenie szefa dystryktu krakowskiego z dnia 16 maja 1941 z mocą obowiązującą od dnia 1 czerwca 1941). Wspomniane ordynacje taryfowe regulują szczegółowo wysokość poborów poszczególnych pracowników, przy czym rejony danych dystryktów zostały w tym celu podzielone na odpowiednie klasy, a wysokość wynagrodzenia uzależnioną została nie tylko od charakteru pracy, ale też i od wieku danego pracownika.

Zabezpieczenie i kaucje pracowników

Na pokrycie względnie zabezpieczenie ewentualnych szkód i strat wyrządzonych spółdzielni przez pracownika, oraz powstałych wskutek zaniedbania przez niego obowiązków lub przekroczenia uprawnień, spółdzielnia może żądać od pracownika złożenia odpowiedniego zabezpieczenia.

Najprostszą formą zabezpieczenia, jest poręczenie osób majątkowo odpowiedzialnych, złożone na umowie służbowej, przez poręczycieli. W praktyce poręczenie takie wyglądać więc może w ten sposób, że na umowie służbowej pod podpisami stron zawierających umowę znajdować się będzie specjalna klauzula poręczycieli mniej więcej następującej treści: „Za szkody i straty spowodowane przez p. X. Y. jako pracownika spółdzielni, a wyłuszczone bliżej w niniejszej umowie, przyjmujemy na siebie odpowiedzialność i zobowiązujemy się pokryć je solidarnie gotówką“, po czym nastąpi data, podpisy poręczycieli i podanie ich miejsca zamieszkania.

Stosowane są również formy zabezpieczenia w postaci kaucji. Kaucja może być złożona bądź gotówką, bądź w postaci gwarancji hipotecznej względnie wekslu gwarancyjnego z poręczeniem osób majątkowo odpowiedzialnych. Kaucje pieniężne i kaucje hipoteczne winny być złożone jako depozyt w Centralnej Kasie Spółek Rolniczych. Do wekslu gwarancyjnego z podpisami osób majątkowo odpowiedzialnych winna być dołączona deklaracja upoważniająca spółdzielnię do wypełnienia wekslu w przypadku stwierdzonych strat i szkód, określonych w umowie służbowej.

Odnośnie kaucyj pieniężnych, których wysokość nie przekracza kwoty zł. 5000, obowiązują specjalne przepisy prawne uregulowane bliżej rozp. z dnia 18 maja 1927 „o kaucjach składanych w związku z umową o pracy (Dz. U. Nr 49, poz. 409). W myśl tego rozporządzenia powstałą szkodę lub stratę pracodawca pokrywa z kaucji, jednak za zgodą pracownika co do zasady jak i wysokości odszkodowania, w braku zaś porozumienia na podstawie orzeczenia sądowego. Pracodawcy służy co do roszczeń z tytułu szkód i strat na kaucji przywilej pierwszeństwa, zaspokojenia przed innymi wierzycielami. Kaucje mogą być złożone: w gotówce, w papierach procentowych lub innych walorach, przy czym winny być one złożone w myśl tego rozporządzenia w instytucji kredytowej państwowej lub samorządowej za kwitem depozytowym, na którym podać należy nazwiska stron, wartość, pretensje, warunki odbioru i t. d. Tego rodzaju kaucja może być podjęta tylko za zgodą pracodawcy, względnie na podstawie orzeczenia sądowego. Jeśli pracodawca podnosi roszczenia z tytułu szkód i strat, przeciwko pracownikowi, powinien mu o tym oznajmić w przeciągu dni 14 od ustania stosunku pracy, a następnie zawrzeć porozumienie, lub wnieść powództwo przeciwko pracownikowi w ciągu dalszych 4-ech tygodni. Gdy pracodawca tego nie uczyni, powinien umożliwić podjęcie kaucji pracownikowi. Rozporządzenie to nie dotyczy kaucji hipotecznych.

Jeśli chodzi o czas pracy, to prawidłowy czas pracy według zarządzeń obecnie obowiązujących wynosi 48 godzin tygodniowo, t. j. po 8 godzin dziennie z tym, że jeżeli na dnie powszednie przypadają święta urzędowe, to prawidłowy czas pracy oczywiście ulega odpowiedniemu zmniejszeniu. Ordynacje taryfowe przewidują jednak możliwość przedłużenia tygodniowego czasu pracy do 60 godzin, przy czym taką pracę dodatkową może wyznaczyć kierownik danego zakładu pracy. Za każdą ponad określoną normę czasu pracy przepracowaną nadgodzinę należy zapłacić $^1/_{200}$ pensji miesięcznej, a za godziny przepracowane ponad normę 60 godzin tygodniowo 11 godzin dziennie, należy wypłacić dodatek w wysokości 25 % zarobku. Za pracę w niedzielę i święta urzędowe należy za każdą przepracowaną godzinę wypłacić $^1/_{200}$ pensji miesięcznej, a poza tym dodatek w wysokości 50 %.

Odpowiedzialność spółdzielni

Za wszelkiego rodzaju zobowiązania zaciągnięte przez spółdzielnię, odpowiada wobec wierzycieli wyłącznie spółdzielnia, a nie poszczególni jej członkowie. Ustawa o spółdzielniach w art. 14 mówi wprawdzie, że członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami, względnie że mogą jeszcze ponosić odpowiedzialność dodatkową o ile ją przewiduje statut — atoli odpowiedzialność ta jest tylko pośrednią, to zn., że członkowie nie odpowiadają bezpośrednio wierzycielom spółdzielni.

Zasada bezpośredniej odpowiedzialności samej spółdzielni, wynika z samego charakteru spółdzielni, jako osoby prawnej i jako ciała zbiorowego, jako stowarzyszenia korporatywnego, podobnie zresztą, jak to ma miejsce przy innych tego rodzaju zrzeszeniach korporacyjnych, jak spółki z ogr. odpowiedzialnością, czy spółki akcyjne, gdzie spólnicy również nie odpowiadają bezpośrednio za zobowiązania spółki. Konsekwencją tej zasady jest przepis art. 21 ustawy o spółdz., który wyraźnie stanowi, że wierzytelności spółdzielni do członka z tytułu wpłat na udział, lub uchwalonych dopłat, nie ulegają zajęciu na rzecz wierzycieli spółdzielni. Możliwość bowiem zajmowania roszczeń spółdzielni do członka z tytułu odpowiedzialności stwarzałaby zasadę bezpośredniej odpowiedzialności członków wobec wierzycieli i stałoby to w sprzeczności z konstrukcją odpowiedzialności pośredniej przyjętej w polskiej ustawie o spółdzielniach. Odpowiedzialność pośrednia zachodzi nawet w stanie upadłości spółdzielni, a więc w takim stadium, w którym interes wierzycieli wybija się na plan pierwszy. W tym wypadku również za zobowiązania spółdzielni w stosunku do wierzycieli nie odpowiadają członkowie spółdzielni bezpośrednio, lecz masa upadłościowa i wierzyciel może podnosić swoje roszczenia wyłącznie wobec zarządcy masy, a nie wobec członków. Członkowie nadal odpowiadają tylko pośrednio, to zn., iż zarządca tylko ma do członków roszczenie o dopłaty potrzebne na pokrycie niedoboru, i jeżeli po 6-ciu miesiącach od ogłoszenia o zatwierdzeniu dodatkowego obrachunku niedobór nie został pokryty, zarządca upadłości może drogą procesu dochodzić brakującej kwoty na poszczególnych członkach spółdzielni, jako dłużnikach solidarnych w granicach ich odpowiedzialności (art. 93 i 103 Ust. o spółdz.).

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej

Ustawa o spółdzielniach (art. 44) stanowi, że każdy członek Zarządu i Rady Nadzorczej, winny czynu i zaniedbania, przez które spółdzielnia poniosła szkodę, odpowiada za nią osobiście. Jeżeli winnych jest więcej, odpowiadają solidarnie. Odpowiedzialność ta ulega przedawnieniu po upływie 5-ciu lat od stwierdzenia szkody, to zn. nie od chwili popełnienia czynu, lecz od chwili ujawnienia szkody.

Typowym przykładem takiego zaniedbania będzie np. nieubezpieczenie majątku spółdzielni od ognia i kradzieży, nieściągnięcie należności od dłużnika spółdzielni, który posiada jakiś majątek, a podjęcie kroków przeciwko niemu dopiero wówczas, gdy zdołał on już majątek swój zbyć lub ukryć.

Weźmy taki przykład: statut spółdzielni nie przewiduje sprzedaży towarów na kredyt, a personel sklepowy mimo tego przepisu kredytu udziela. Dłużnicy należności nie płacą. Wówczas zarząd będzie musiał pokryć straty, gdyż jest on odpowiedzialny za gospodarkę spółdzielni, a w tym wypadku nie może się tłumaczyć nieznajomością przepisów statutu. Wynika z tego, iż zarząd musi oczywiście dokładnie znać zakres swoich obowiązków i uprawnień, jak również wszelkich ograniczeń, jakie wynikają z przepisów ustawy o spółdzielniach i statutu, tudzież z uchwał Walnego Zgromadzenia.

Oprócz przepisów ustawy o spółdzielniach i statutu, tudzież uchwał Walnego Zgromadzenia, obowiązują również zarząd zalecenia Związku Rewizyjnego, do których winien bezwzględnie się stosować. Weźmy taki przykład: Związek Rewizyjny poleca spółdzielni ubezpieczyć majątek od kradzieży i pożaru. Wybucha pożar i niszczy majątek spółdzielni. Odszkodowania się nie otrzyma, bo majątek spółdzielni nie został ubezpieczony. Zachodzi tu bezwzględna wina zarządu, który mimo zalecenia Związku Rewizyjnego nie dokonał ubezpieczenia i który będzie musiał w konsekwencji pokryć straty zrządzone spółdzielni. To samo odnosi się w przypadku niezawarcia np. pisemnej umowy ze sklepowym i niepobrania od niego kaucji, wbrew zaleceniom Związku Rewizyjnego. W tym wypadku również zarząd będzie odpowiedzialny za szkody, jeśli powstanie manko, którego sklepowy nie będzie w stanie pokryć.

W praktyce zdarza się czasem, że Rada Nadzorcza daruje zarządowi straty, jakie spółdzielnia poniosła skutkiem zaniedbania zarządu i tym samym uszczupla majątek spółdzielni. Jest to oczywiście niedopuszczalne i niezgodne z przepisami prawnymi. Zarząd, który na Walnym Zgromadzeniu otrzymał absolutorium nie jest zwolniony od pokrycia strat, ujawnionych później, gdyż odpowiedzialność zarządu ciąży na członkach zarządu przez lat 5 od daty stwierdzenia t. j. ujawnienia szkody, a więc nie od jej wyrządzenia.

Członkowie zarządu w przypadku rozmyślnego działania na szkodę spółdzielni ponoszą obok odpowiedzialności cywilnej również i odpowiedzialność karną, według przepisów kodeksu karnego, o których będzie mowa poniżej.

Spółdzielnia składa się nie tylko z udziałów rezerw i towarów, ale przede wszystkim z ludzi. Od stopnia ich wierności w stosunku do własnej organizacji, od natężenia woli, z jaką ją chcą budować, zależy jej byt, jej rozwój i jej przyszłość.

Ustawa o spółdzielniach przewiduje różne kary porządkowe (art. 121 i 122), wymierzane przez sąd rejestrowy (grzywna do 200 zł) np. za zaniechanie dokonania zgłoszeń do rejestru lub nieprzestrzegania przepisów w przedmiocie prowadzenia rejestru członków, za niezwołanie Walnego Zgromadzenia w terminie ustawą przewidzianym i t. p. Ponadto ustawa o spółdzielniach przewiduje kary wymierzane przez sąd grodzki w trybie postępowania karnego (art. 123—126 ustawy o spółdz.). O ile chodzi o zarząd, należą tu w szczególności takie czyny, jak np. udzielanie przez członków zarządu kredytu wbrew przepisom prawa, statutu lub uchwałom Walnego Zgromadzenia, albo też zawieranie umów z niecziłonkami spółdzielni wbrew zakazom statutu (art. 123).

Według przepisów art. 124 ustawy o spółdz. członkowie zarządu ponoszą odpowiedzialność karną (kara aresztu do 3-ech miesięcy, lub kara grzywny do 3-ech tys. zł.) w tych wypadkach, gdy np. korzystają z kredytów w spółdzielni wbrew statutowi, albo nie zachowują w tajemnicy przed osobami trzecimi, za wyjątkiem rewidentów Związku Rewizyjnego, wiadomości dotyczących wkładców i złożonych przez nich w spółdzielni wkładów oszczędnościowych, względnie jeśli np. dokonują imieniem spółdzielni takich czynności, które zmierzają do innych celów, niż tych, które są przewidziane ustawą o spółdzielniach lub statutem. W tym ostatnim wypadku będzie to zachodziło wtedy, gdy zarząd w swej działalności będzie zmierzał przede wszystkim nie do celów gospodarczych, mianowicie do podniesienia zarobku i gospodarstwa członków, lecz np. będzie wyzyskiwał teren spółdzielni i jej prawną formę istnienia do innych celów np. politycznych czy osobistych.

O specyficznej odpowiedzialności członków zarządu lub Rady Nadzorczej mówi art. 126 ustawy o spółdz., według którego występku zagrożonego karą aresztu do 6-ciu miesięcy lub karą grzywny do 5 tys. zł, dopuszcza się ten, kto świadomie fałszywie podaje, że nie jest małżonkiem, czy krewnym lub zpowinowaconym w stosunku do drugiego członka zarządu względnie Rady Nadzorczej i uzyskuje powołanie do zarządu lub Rady Nadzorczej, albo też umożliwia innym takie powołanie, względnie zataja lub świadomie fałszywie podaje, że nie jest już członkiem zarządu lub Rady Nadzorczej w innej spółdzielni, mającej ten sam przedmiot przedsiębiorstwa i siedzibę w tej samej miejscowości. Ustawa wychodzi tu z założenia, że łączenie w jednym ręku funkcji członka zarządu lub Rady Nadzorczej dwóch spółdzielni współzawodniczących ze sobą, nastręczać może danej osobie sposobność do działania na szkodę jednej z nich w interesie drugiej. Przepis zaś zakazujący powoływania do zarządu i Rady Nadzorczej osób blisko ze sobą spokrewnionych lub spowinowaconych ma na celu zapobieżenie w powstawaniu i istnieniu familijnych spółek, podszywających się pod formę prawną spółdzielni dla celów i zysków osobistych.

Ustawa o spółdzielniach w art. 126 ust. 4 przewiduje również odpowiedzialność karną członków zarządu i Rady Nadzorczej w wypadku, gdy podają oni świadomie fałszywą wiadomość lub zatajają rozmyślnie prawdziwy stan rzeczy, czy to na Walnym Zgromadzeniu, czy w zamknięciu rachunkowym, czy też w sprawozdaniu z czynności, jeżeli przez to mogą wprowadzić w błąd co do stanu interesów i majątku spółdzielni.

W świetle przepisów ustawy o spółdzielniach (art. 44) członkowie zarządu względnie Rady Nadzorczej ponoszą odpowiedzialność zasadniczo tylko w stosunku do samej spółdzielni. Mogą być oni oczywiście odpowiedzialni za swoje czyny lub zaniedbania również i wobec wierzycieli spółdzielni, a nawet poszczególnych członków spółdzielni, o ile wyrządzą szkodę bezpośrednio osobie trzeciej. Wynika to z zasad ogólnych prawa cywilnego, a w szczególności z przepisów kodeksu zobowiązań.

Rada Nadzorcza, aby ciążące na niej zadania mogła sumiennie wykonać, musi pozostawać w stałym i ścisłym kontakcie z zarządem, a nie ograniczać się tylko do paru posiedzeń w ciągu roku. Walne Zgromadzenie bowiem jej, a nie zarządowi powierza losy spółdzielni. Ustawa o spółdzielniach przewiduje surową karę (do 3 mies. aresztu lub grzywny do 3-ech tys. zł., art. 124) za dopuszczenie do istnienia dłużej niż 3 miesiące Rady Nadzorczej nie zdolnej do podejmowania uchwał. Poza odpowiedzialnością karną, ustawa o spółdzielniach przewiduje również odpowiedzialność cywilną członków Rady Nadzorczej, analogicznie jak i członków zarządu.

Pojęcie odpowiedzialności cywilnej

Obowiązek odszkodowania powstaje wówczas, gdy szkoda wynikła z takiej przyczyny, za jaką prawo czyni kogoś odpowiedzialnym. Przyczyny te dzielą się na dwie zasadnicze grupy. Do pierwszej grupy zaliczamy przypadki wyrządzenia szkody przez niewykonanie zobowiązania (art. 239—253 k. z.). Mówimy wówczas, że obowiązek odszkodowania wynika ex contractu, a więc np. z umowy służbowej. Do drugiej grupy należą przypadki wyrządzenia szkody czynem niedozwolonym, ex delicto (art. 134—167 k. z.), przy czym w danym wypadku wyrządzenie szkody może nastąpić albo bezpośrednio przez sprawcę, który za nią sam odpowiada, albo też odpowiedzialną może być osoba obowiązana do nadzoru, wzgl. osoba powierzająca wykonanie czynności drugiemu, lub przełożony albo też właściciel zwierzęcia, które wyrządziło szkodę i t. d.

Główną zasadą obowiązku odszkodowania jest zasada winy, w myśl której za szkodę odpowiedzialny jest tylko ten, kto ją wyrządził z winy swojej, to zn. zachował się nie tak, jak człowiek ostrożny i szanujący prawa innych osób, a uczynił to bądź rozmyślnie, bądź z niedbalstwa, t. j. wskutek niedołożenia takiej uwagi i staranności, jakiej w danym wypadku mógł i powinien był dołożyć.

Na tej zasadzie winy, opiera się jednak odpowiedzialność nie tylko za własne czyny, ale również i odpowiedzialność za cudze czyny osób obowiązanych do nadzoru (t. zw. wina w dozorze — culpa in custotiendo) lub osób powierzających wykonanie czynności drugiemu (t. zw. wina w wyborze — culpa in eligendo), wreszcie odpowiedzialność właścicieli zwierząt. We wszystkich tych wypadkach ciężar dowodu, że była wina spoczywa z reguły na poszkodowanym.

Według art. 145 k. z. osoby prawne mogą być również odpowiedzialne za cudze czyny w wypadku, gdy szkoda wyrządzoną zostanie z winy ich funkcjonariuszów podrzędnych t. j. takich, którzy nie należą do rzędu organów statutowych. Jeżeli bowiem szkodę wyrządzi organ statutowy, a więc w naszym wypadku członkowie zarządu spółdzielni, natenczas przyjmuje się, że szkodę wyrządziła sama osoba prawna, a więc spółdzielnia jako taka i w danym wypadku odpowiada za nią jako za szkodę wyrządzoną tak, jakby własnym czynem, jeżeli organ ponosi winę, gdyż wina organu uchodzi za winę osoby prawnej.

Konsekwentnie w danym wypadku należałoby już wyłączyć odpowiedzialność samego organu, skoro odpowiedzialność ponosi osoba prawna, jednakże w interesie poszkodowanych uznaną jest powszechnie zasada, że także i organ odpowiada. Odpowiedzialność organu i osoby prawnej jest zatem solidarna.

Odpowiedzialność cywilna zachodzi w wypadku wyrządzenia szkody. Szkoda może być materialna lub moralna. Szkoda materialna obejmuje bądź rzeczywistą stratę poniesioną przez poszkodowanego w mieniu, jakie do niego należało przed wyrządzeniem szkody (dammum emergens), bądź utratę korzyści, której się mógł poszkodowany spodziewać, gdyby szkody nie wyrządzono (lucrum cessans).

Zasadą jest, że naprawić należy pełną szkodę materialną t. j. zarówno poniesioną stratę, jak i utracony zysk (art. 157 § 1 k. z.).

Szkoda moralna obejmuje cierpienie fizyczne lub moralne, doznane wskutek wyrządzenia szkody. Kodeks zobowiązań przyjmuje zadośćuczynienia za krzywdę moralną tylko w szczególnych przypadkach przez ustawę przewidzianych.

Co do sposobu odszkodowania, kodeks zobowiązań przyjmuje jako regułę odszkodowanie w pieniądzach, pozostawiając jednak sądowi możność nałożenia obowiązku odszkodowania w naturze t. j. przez przywrócenie rzeczy do poprzedniego stanu, jednakże tylko na żądanie poszkodowanego (art. 159 k. z.).

Pojęcie odpowiedzialności karnej

Od odpowiedzialności cywilnej należy odróżnić odpowiedzialność karną, która zachodzi wówczas, gdy mamy do czynienia wyraźnie z złą wolą, a więc gdy stwierdzone uchybienia i niedomagania w gospodarce spółdzielni nie dadzą się wytłumaczyć zwykłą opieszałością, czy niedopatrzeniem lub niefachowością organów zawiadowczych, lecz przeciwnie, gdy zachodzi zły zamiar, premedytacja, gdy dopuszczono się nadużycia, jednym słowem gdy zachodzi wina w rozumieniu przepisów prawa karnego.

Wina umyślna polegać może albo na bezpośrednim zamiarze popełnienia przestępstwa (dolus directus), albo na zamiarze ewentualnym (dolus eventualis), który zachodzi wówczas, gdy sprawca nie pragnie wprawdzie skutku przestępnego, ale na jego zaistnienie, w wypadku gdyby zaszedł, z całą świadomością się godzi. Gdyby natomiast zachodziła tylko lekkomyślność lub niedbalstwo, natenczas mamy do czynienia z pojęciem winy nieumyślnej.

Jeśli rewident w związku z rewizją spotka się z tego rodzaju objawami w życiu spółdzielni, które uzasadniają odpowiedzialność karną winnego osobnika, natenczas winien w protokole z rewizji ustalić stan faktyczny i zebrać materiał dowodowy. O ile w danym wypadku wyszłoby na jaw, iż dopuszczono się przestępstwa w sposób jaskrawy, a więc np. sprzeniewierzenia, oszustwa czy kradzieży, natenczas należałoby się uciec oczywiście do organów policji, celem sporządzenia przez nią protokołu o nadużyciach i skierować sprawę do Prokuratora Sądu Okręgowego, w którego okręgu znajduje się dana spółdzielnia.

Jeżeli natomiast nie dałoby się z całą ścisłością ustalić, kto w danym wypadku ponosi winę, ale okoliczności sprawy wskazywałyby na to, iż zachodzi uzasadnione podejrzenie, że przestępstwa istotnie dopuszczono się, natenczas należy donieść o tym na piśmie Prokuratorowi Sądu Okręgowego, w którego okręgu znajduje się dana spółdzielnia. W piśmie skierowanym do Prokuratora, należy podać dokładny opis stanu faktycznego i tych czynów, których się dopuszczono, a co do których zachodzi podejrzenie, że dopuścił się ich np. ktoś z pośród członków zarządu, czy też pracowników spółdzielni, których nazwiska należy wymienić. Do pisma takiego należy dołączyć odpis protokołu rewizyjnego lub odpowiedni wyciąg z niego, jak również odpis tych dokumentów, które stwierdzają fakt nadużycia, tudzież powołać ewentualnych świadków na istotne okoliczności sprawy. Można się również powołać na odpowiednie artykuły kodeksu karnego.

Terminarz PODATKOWY na MIESIĄC MAJ 1943 r

Podatki państwowe

5 maja: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego podatku od energii elektrycznej pobranego przez dostawcę energii w drugiej połowie kwietnia.

7 maja: Wpłata do kasy właściwego Urzędu skarbowego podatku dochodowego od uposażeń, potrąconego przez pracodawców od wypłaconych uposażeń w miesiącu kwietniu, przy dołączeniu przepisanego zestawienia zatrzymanych potrąceń podatkowych.

10 maja: Wpłata do właściwej kasy gminnej (miejskiej) dodatku wojennego do daniny od mieszkańców, potrąconego przez pracodawcę w miesiącu kwietniu z dołączeniem przepisanego zgłoszenia.

15 maja: Uiszczenie w kasie właściwego Urzędu Skarbowego zaliczki na podatek obrotowy za miesiąc kwiecień przez podatników, których obrót w roku kalendarzowym 1943 przekroczył 50 000 zł z dołączeniem zgłoszenia podatku obrotowego za miesiąc kwiecień.

20 maja: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego podatku od energii elektrycznej, potrąconego w pierwszej połowie maja przez dostawcę energii.

Podatki gminne, świadczenia socjalne i inne opłaty

7 maja: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego opłaty do funduszu pracy od tantiem wypłaconych w miesiącu kwietniu.

10 maja: Wpłata do właściwej kasy gminnej (miejskiej) daniny od mieszkańców, potrąconej w kwietniu przez pracodawców z dołączeniem przepisanego zgłoszenia.

10 maja: Wpłata do właściwej kasy Ubezpieczalni Społecznej wkładek ubezpieczeniowych od choroby, od wypadków, na fundusz emerytalny i na fundusz pracy od płac, wypłaconych w miesiącu kwietniu.

10 maja: Wpłata do kasy właściwego Urzędu Skarbowego pierwszej zaliczki na podatek zarobkowy za rok obrachunkowy 1943 w wysokości jednej czwartej części ostatniego wymiaru.

15 maja: Uiszczenie podatku od sumy płac za miesiąc kwiecień z dołączeniem przepisowego zgłoszenia podatku od sumy płac do kasy właściwego Urzędu Skarbowego.

1—31 maja: Wpłata do właściwej kasy gminnej (miejskiej) opłat wodociągowych, kanałowych i za czyszczenie ulic stosownie do nakazu zapłaty.

Uwaga: W Nr. 6 naszego pisma z dnia 15 marca 1943 r. zaszedł w terminarzu podatkowym błąd w tekście polskim:

zamiast: „30 kwietnia: Uiszczenie pierwszej częściowej kwoty podatku obrotowego“

ma być: „30 kwietnia: Uiszczenie pierwszej raty podatku lokatorskiego i podatku gruntowego“.

Rachunkowość Spółdzielni według wskazówek Związku Rewizyjnego

Dziennik ogólny

W dzienniku ogólnym księgujemy zaszłości gospodarcze wyłącznie na kontach głównych, które nie podlegają dalszemu podziałowi na subkonta oraz przenosimy sumy obrotowe pozostałych kont głównych z innych dzienników na podstawie raportów. Księgowość każdej spółdzielni rolniczo-handlowej powinna uwypuklać te zaszłości gospodarcze, które w danej spółdzielni zasługują na specjalną uwagę. Np. w spółdzielniach, które posiadają tylko jeden samochód ciężarowy, a koszty utrzymania są do pewnego stopnia z góry wiadome, nie zachodzi potrzeba otwierania poza kontem głównym jeszcze kont szczegółowych. Natomiast w spółdzielniach, gdzie zagadnienie transportu towarów jest specjalnie ważne, gdzie spółdzielnia posiada kilka samochodów ciężarowych, wtedy w zależności od potrzeby należy otwierać konta szczegółowe zarówno w klasie 6 jak i 8-mej dla poszczególnych samochodów, bądź też według rodzajów kosztów. W księgowości przebitkowej otwieranie dodatkowych kont jest zawsze możliwe, nawet w ciągu roku. Należy jednak pamiętać, że otwieranie każdego nowego konta przysparza księgowości pracy, gdyż należy je osobno sumować, wpisywać do księgi kontroli, księgi rejestru, w kartotece zakładać znaczniki itp. Ponadto im więcej kont, tym łatwiejsze pomyłki przy dekretowaniu dokumentów, jak również pomyłki w czasie księgowania. Związek Rewizyjny w ramowym planie kont podaje tylko minimum ilości kont, które przez wszystkie spółdzielnie powinny być prowadzone celem otrzymania jednolitych danych w sprawozdaniach okresowych i rocznych. Dalsza rozbudowa kont zależy od kierownictwa spółdzielni i księgowości. Bezcelowym jest prowadzenie dodatkowych kont szczegółowych, gdy na podstawie zapisów kierownictwo nie wyciąga żadnych wniosków.

Karty kontowe sumujemy w miarę potrzeby, a więc gdy zostanie zaksięgowana karta i należy sumy przenosić na stronę następną, gdy musimy mieć saldo każdodzienne poszczególnych klientów, gdy chcemy zorientować się co do zapasów towarowych itp., a obowiązkowo w końcu każdego miesiąca, bez względu na to, w którym miejscu karty kończą się zapisy odnoszące się do danego miesiąca. Do czasu wpisania sum z Bilansu Otwarcia, sumowanie należy dokonywać ołówkiem.

Księgowanie udziałów członkowskich

Podobnie jak konta ruchomości, prowadzimy również konta udziałów członkowskich. W księgowości przebitkowej otwieramy tylko konto główne „Udziały członków" (080), natomiast konta szczegółowe prowadzimy w księdze wiązanej. Wzoru księgi udziałowców nie podajemy, gdyż jest powszechnie znana i prowadzenie jej nie wymaga specjalnych wyjaśnień. Konta udziałów członkowskich można by również prowadzić metodą przebitkową. Dla każdego członka należałoby założyć osobną kartę kontową, na której księgowałoby się wszystkie zaszłości przebitkowo. Uważamy jednak, że ten system byłby niepraktyczny ze względów następujących:

1. Układ graficzny kart kontowych może ulegać z biegiem czasu różnym zmianom i udoskonaleniom, jak również mogą ulegać zmianom rozmiary kart kontowych; w razie zasadniczych zmian ogólnych druków należałoby przepisywać karty udziałowców, co przy kilku lub nawet kilkunastu tysiącach członków byłoby bezproduktywną stratą czasu.

2. Wpływy na udziały następują zazwyczaj w ratach kilkuzłotowych, jak również niewysokie są sumy dopisywane z tytułu zysków spółdzielni; należy się również liczyć, że w poszczególnych wypadkach mogą być odpisy od udziałów z tytułu wykazywanych przez spółdzielnię strat. Zarówno wpłaty, dopisy do udziałów oraz odpisy z tytułu strat księguje się na podstawie list zbiorowych. Przeksięgowanie każdej drobnej pozycji przez przebitkę opóźniałoby całość pracy w księgowości. Natomiast zaksięgowanie sum zbiorowych na karcie konta głównego nie opóźnia całości pracy; sumy szczegółowe mogą być zaksięgowane przez specjalnych pracowników w księdze wiązanej w czasie nieco późniejszym.

Utarł się prawie powszechny zwyczaj prowadzenia kont udziałowców w księgach wiązanych; nie znaczy to jednak, aby dla kont udziałowców nie można było założyć specjalnej kartoteki, prowadzonej jednak nieprzebitkowo. Przy dużej ilości członków prawdopodobnie łatwiej byłoby odszukać poszczególne konto udziałowca na podstawie kartoteki, jak w księdze wiązanej. Sposób ten powinien być jednak uprzednio wypraktykowany na podstawie specjalnych kart kontowych. (Grubość papieru, rozmiar, odpowiedni nagłówek karty, liniatura itp.). Związek Rewizyjny dotychczas tego rodzaju kart nie opracował.

Różne sposoby otwierania ksiąg

Przystępując do wpisywania bilansu otwarcia, nasuwają się samorzutnie różne sposoby otwierania ksiąg według metody przebitkowej.

Już podawaliśmy, że na kartach kont bilansowych należy pozostawiać na początku linie wolne dla wpisania sum bilansu otwarcia. Na kontach głównych, które posiadają salda dwustronne, właściwiej byłoby pozostawiać 2 linie wolne. — Czasem zachodzi potrzeba pozostawienia więcej linii wolnych, np. dla sum przechodnich, równoważników wartości, kont wekslowych itp., gdzie w bilansie otwarcia chcielibyśmy podawać dane bardziej szczegółowe, jak sumy ogólne. Również podawaliśmy, że do czasu wpisania sum bilansu otwarcia, sumowania kart należy dokonywać tylko ołówkowo, a atramentem wyprowadzać dopiero sumy łącznie z bilansem otwarcia. Ten system otwierania kart daje pełny obraz konta, poczynając od bilansu otwarcia, stwarza jednak trudności techniczne. Z tego względu wielu praktyków wpisuje sumy bilansu otwarcia nie na początku kart, a w tych miejscach, które wynikają z zapisu. Celem uwypuklenia sum bilansu otwarcia wpisuje się je atramentem czerwonym. Oba sposoby z punktu widzenia prawidłowej księgowości są dobre, a stosowanie ich zależy od właściwości przedsiębiorstwa, szybkości sporządzania bilansów netto i przyzwyczajeń.

Nie mówiliśmy jednak dotychczas, w jaki sposób wpisywać sumy bilansu otwarcia przebitkowo, czy też nie. Jeżeli przebitkowo, to przez jaki dziennik czy dzienniki.

Sposobów może być kilka, z których najważniejsze wymienimy.

1 s p o s ó b: Sumy bilansu otwarcia księgujemy według dotychczasowego sposobu księgowania. To znaczy konta szczegółowe wpisujemy przebitkowo przez odpowiednie dla danych kont dzienniki, a następnie w dzienniku „O" wpisujemy sumy bilansu otwarcia kont głównych, które nie podlegają podziałowi i przenosimy z innych dzienników sumy pozostałych kont głównych na podstawie raportów. Ten sposób ma tę wadę, że niejednokrotnie przy dużej ilości kont należałoby wstrzymać księgowanie bieżących operacyj, co jest zawsze niewskazane. Aby tego uniknąć, można otwierać tyle dodatkowych dzienników „Bilansu Otwarcia", ile prowadzimy dzienników. Osiągnęlibyśmy wtedy ideał księgowości przebitkowej, aby żadna pozycja na karcie konta szczegółowego lub głównego nie była wpisywana bez przebitki. Niektórzy teoretycy księ-

gowości ten sposób otwierania kont usilnie propagują. Musimy jednak pamiętać, że w spółdzielniach chodzi przede wszystkim o ekonomię wysiłku i szybko wykonaną pracę. Niewątpliwie każdy zapis odrębny jest szybszy od zapisu z przebitką. Z tego względu Związek Rewizyjny zaleca sposób bardziej prosty przy wpisywaniu sum bilansu otwarcia, a mianowicie:

1. Sumy bilansu otwarcia na kartach kont szczegółowych wpisywać bezpośrednio na kartach bez przebitki.

2. Sumy bilansu otwarcia na kartach kont głównych wpisywać przebitkowo przez specjalny dziennik „Bilansu otwarcia", czyli otwierać przebitkowo te konta, które prowadzimy w dzienniku „Ogólnym".

Aby nie powstrzymywać toku normalnej pracy, należy otworzyć specjalny dziennik „Bilansu otwarcia" (Dz. „B. O") i ogólne sumy dziennika dodać do sum obrotowych dziennika „O". Również sumy bilansu otwarcia, odnoszące się do pozostałych dzienników, należy zesumować z sumami obrotowymi odnośnych dzienników.

SPROSTOWANIE

W numerach 5 i 7 czasopisma „Spółdzielcy" z dnia 10 marca i i 10 kwietnia 1943 roku na stronie 115 względnie 160 ukazały się notatki, w której redakcja wzywa spółdzielnie do przesyłania tekstów ogłoszeń bezpośrednio do Centrali Związku Rewizyjnego Spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie w Krakowie. W notatce tej redakcja powołała się na zarządzenie Komisarza Państwowej Rady Spółdzielczej z dnia 16 lutego 1942 roku.

Wspomnianych notatek nie należy w żadnym razie rozumieć w ten sposób, jakoby przez to dozwolona była zmiana ustawowo przepisanej formy ogłoszeń obowiązkowych.

Przepisy rozporządzenia o ogłoszeniu obwieszczeń w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 18 października 1940 r. (Dz. Rozp. GG I., str. 321) pozostają nienaruszone. Wszelkie ogłoszenia spółdzielni winny więc już chociażby ze względu na skuteczność prawną być ogłaszane w Dzienniku Urzędowym dla Generalnego Gubernatorstwa.

Publikowanie ogłoszeń spółdzielni w organie związkowym „Spółdzielca" stanowi jedynie dodatkową możliwość informowania kół zainteresowanych spółdzielczością o tym, co się w spółdzielniach dzieje. Przeciwko tej praktyce nie ma żadnych zastrzeżeń o ile przestrzega się ustawowego sposobu ogłaszania obwieszczeń.

OGŁOSZENIA REJESTROWE I STATUTOWE

OBJAŚNIENIE ZNAKÓW: N-ry DOLNE Z PRAWEJ STRONY: Nr ogłoszenia w piśmie i kolejność ogłoszeń kilkakrotna.

CENNIK OGŁOSZEŃ SPÓŁDZIELNI: Ogłoszenia rejestrowe: pierwszy wpis — zł 80.—; zmiany w rejestrze — zł 30.—; za każde ogłoszenie likwidacyjne — zł 30.—. Ogłoszenie o walnym zgromadzeniu — zł 45.—. Ogłoszenie bilansu w tabeli — zł 80.—, oddzielnie — zł 160.—.

Rejestracja nowych statutów

R. S. I. 61. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy we Lwowie R. S. I. 61. Dnia 18 marca 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Czyszkach. Siedziba: Czyszki. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niečzłonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w $^2/_5$ częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni: Michał Misiąg, Andrzej Kempa, Józef Rodzon. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919

R. S. I. 62. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy R. S. I. 62. Dnia 18 marca 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Krzywczycach. Siedziba: Krzywczyce. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niečzłonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w $^2/_5$ częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni: Franciszek Jurkiewicz, Józef Stysiała, Kazimierz Iwanowski. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919a

R. S. I. 63. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy R. S. I. 63. Dnia 18 marca 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Basiówce. Siedziba: Basiówka. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niečzłonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w $^2/_5$ częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni: Jan Załoka, Ambroży Karamański, Walenty Szostak. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919b

R. S. I. 64. Sąd Okręgowy we Lwowie jako rejestrowy R. S. I. 64. Dnia 18 marca 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Sichowie. Siedziba: Sichów. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niečzłonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w całości przy zadeklarowaniu. Zarząd spółdzielni: .... Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919c

R. S. I. 65. Sąd Okręgowy we Lwowie jako rejestrowy R. S. I. 65. Dnia 18 marca 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Sokolnikach. Siedziba: Sokolniki. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niečzłonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w $^2/_5$ częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni: Jabłoński Bartłomiej, Smyczyński Jan, Ornowicz Jan. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919d

R. S. I. 66. Sąd Okręgowy we Lwowie jako rejestrowy R. S. I. 66. Dnia 18 marca 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Zimnej Wódce. Siedziba: Zimna Wódka. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niecz łonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w 3/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 2 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni: Nowak Andrzej, Niedźwiecka Maria, Kozłowski Wawrzyniec. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spódzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919e

R. S. I. 67. Sąd Okręgowy we Lwowie jako rejestrowy R. S. I. 67. Dnia 18 marca 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Rzęśni polskiej. Siedziba: Rzęśnia polska. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niecz łonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w 2/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni: Wojciech Pieniakowski, Jan Sawaryn i Stanisław Próchnicki. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919f

R. S. I. 68. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy R. S. I. 68. Dnia 18 marca 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Bilce królewskiej. Siedziba: Bilka królewska. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niecz łonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w 2/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni Michał Karpa, syn Michała, Piotr Sitnik, Jan Goliszewski. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązania. Zarząd złożony z 3 członków podpiuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919g

Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy R. S. I. 69. Dnia 18 marca 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Brzuchowicach. Siedziba: Brzuchowice. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niecz łonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w 3/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w przeciągu miesiąca od dnia podpisania deklaracji. Zarząd spółdzielni Józef Müller, Tadeusz Gustowicz, Jan Czernik. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919h

R. S. I. 70. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy R. S. I. 70. Dnia 18 marca 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Janowie koło Lwowa. Siedziba: Janów koło Lwowa. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niecz łonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w 3/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 2 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni: .... Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919i

R. R. II. 75. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy R. S. II. 75. Dnia 10 kwietnia 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Kozielnikach. Siedziba: Kozielniki. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niecz łonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w 3/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 2 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni Karol Schossler, Franciszek Surówka, Marian Ząbek. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919j

R. S. II. 76. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy R. S. II. 76. Dnia 10 kwietnia 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Krotoszynie. Siedziba: Krotoszyn. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niecz łonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w 2/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni Józef Uczułka, Stanisław Leja, Jan Biały. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919k

R. S. II: 77. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy R. S. II. 77. Dnia 10 kwietnia 1942 wpisano do rejestru handlowego: Firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Zubrzy. Siedziba: Zubrza. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niecz łonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w 2/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni Jan Semp, Władysław Biernacik, Władysław Dzikowski. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919l

R. S. II. 78. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy R. S. II. 78. Dnia 10 kwietnia 1942 wpisano do rejestru handlowego: Firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Dawidowie. Siedziba: Dawidów. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niecz łonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w 2/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni Stefan Sagan, Piotr Gulewicz, Franciszek Korzeniowski. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919l

R. S. II. 79. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy. Dnia 18 kwietnia 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Winniczkach. Siedziba: Winniczki. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niecz łonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w 2/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni Piotr Maciołek, Stanisław Jakiel, Tomasz Durbajło. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919m

R. S. II. 89. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy R. S. II. 89. Dnia 30. kwietnia 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Hołosku Wielkiem. Siedziba: Hołosko Wielkie. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niecz łonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w 2/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni Michał Górny, Witold Balger, Władysław Lewandowski. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości. 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków

podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzieni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919n

R. S. II. 95. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy R. S. II. 95 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Pnikucie. Siedziba: Pnikut. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niecziontaami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w ²/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni Michał Muszak, Władysław Czerniec, Władysław Misniak. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919o

R. S. II. 96. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy wpisał dnia 9 maja 1942 do rejestru handlowego: Firmę: Spółdzielnia Rolnicza Zakupu i Zbytu z ograniczoną odpowiedzialnością w Zimnej Wodzie. Siedziba Zimna Woda. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niecztonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w ²/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni Marian Pazdan, Mgr. Antoni Donabidowicz, Marcin Wilczek. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919p

R. S. III. 156. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy R. S. III. 156. Dnia 25 września 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Barze. Siedziba: Bar. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spódzielnia zawierać i z niecztonkami. Udział wynosi 25 zł. z czego 15 zł. wpłaca się przy przystąpieniu, a resztę w przeciągu jednego kwartału. Zarząd spółdzielni Józef Towk, Jan Trembecki, Józef Maciejowski. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może! 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919r

R. S. III. 157. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy R. S. III. 157. Dnia 26 września 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Rodatyczach. Siedziba: Rodatycze. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niecztonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w ²/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni Józef Skrzyszewski, Józef Wanat, Antoni Winiarz. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 5) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919s

R. S. III. 158. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy R. S. III. 158. Dnia 26 września 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Maliczkowicach. Siedziba: Maliczkowice. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z nieczłonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w całości przy przystąpieniu. Zarząd spódzielni Józef Hurkasiewicz, Michał Ozorny, Piotr Królikowski. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919t

R. S. III. 159. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy R. S. III. 159 wpisał dnia 26 września 1942 do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Hodowicy. Siedziba: Hodowica. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z nieczłonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w ²/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni Stanisław Makowiecki, Emil Grabowski, Franciszek Foremny. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919u

R. S. III. 160. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy wpisał dnia 26 września 1942 do rejestru handlowego firmę: Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Bilce szlacheckiej. Siedziba: Bilka szlachecka. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z nieczłonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w ²/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni Michał Kasperski syn Wojciecha, Antoni Calak, Stanisław Mróz. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919w

R. S. III. 161. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy wpisał dnia 26 września 1942 do rejestru handlowego firmę: „Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Twierdzy. Siedziba: Twierdza. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z nieczłonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w ²/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 2 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni Edmund Szarynger, Jan Hrynyk i Kazimierz Fusek. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 919z

R. S. III. 162. Okręgowy Sąd jako rejestrowy we Lwowie wpisał 26 września 1942 do rejestru handlowego firmę „Rolnik" spółdzielnia rolniczo-handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Kawie Ruskiej. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie tylko zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa jest kupno, przeróbka i zbyt płodów rolnych na własny i komisowy rachunek, jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów, potrzebnych w gospodarstwach rolnych i domowych. Spółdzielnia pracuje i z nieczłonkami. Udział członka wynosi 50 zł., z czego ²/6 części uiszcza się przy zgłoszeniu udziału, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni składa się z 3 członków, a to z Cieślika Michała, inż. Tomczyckiego Mariana i Mikołowicza Pawła. Ogłoszenia spółdzielni zamieszcza się w organie Związku Rewizyjnego, którego członkiem jest spółdzielnia. Obrachunkowy rok rozpoczyna się 1 lipca a kończy się 30 czerwca każdego roku. Zarząd reprezentuje spółdzielnię tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się 2 członkowie zarządu. Zarząd spółdzielni nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, sprzedawać towarów na kredyt, udzielać komukolwiek gwarancyj i żyr grzecznościowych jak również brać od kogokolwiek weksli grzecznościowych, żyr albo innych gwarancyj, 2) bez zgody rady nadzorczej nabywać, obciążać lub sprzedawać nieruchomości i zaciągać zobowiązań. Rs. 919ż

K. 13 I. S. R. S. 617. Postanowienie. Dnia 4 stycznia 1943. Sąd Okręgowy w Brzeżanach jako rejestrowy w osobie sędziego okręgowego W. Mierzwińskiego w obecności protokulanta rejestr. R. Króla, po rozpoznaniu dnia 4 stycznia 1943 wniosku firmy Spółdzielnia Rolnicza Zakupu i Zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Brzeżanach o wpis do rejestru spółdzielni, nowozałożonej Spółdzielni postanawia wpisać do rejestru spółdzielni Nr. rejestru I. S. R. S. 617 następujące dane: I. Nr. kolejny wpisu: 1. II. Firma Spółdzielni, siedziba, rodzaj i zasięg odpowiedzialności: „Spółdzielnia Rolnicza Zakupu i Zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Brzeżanach". Siedzibą Spółdzielni jest miasto Brzeżany. Za zobowiązania Spółdzielni członek odpowiada sumą zadeklarowanych udziałów. III. Przedmiot przedsiębiorstwa, ograniczenia co do zawierania umów z nieczłonkami: Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest podniesienie dochodowości gospodarstw i dobrobytu członków przez prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa, skup od członków, przeróbka i zbyt płodów rolnych na własny i komisowy rachunek oraz kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów, potrzebnyrh członkom w ich gospodarstwach rolnych i domowych. Spółdzielnia może powyższe transakcje przeprowadzać również z nieczłonkami. IV. Wysokość udziału, wpłat na udział i i czas ich dokonywania: Jeden członkowski udział wynosi 50.— zł. Zadeklarowany udział wpłaca się w 1/5 części przy zadeklarowaniu, a resztę w 4 równych ratach miesięcznych. Każdy członek powinien przy przystąpieniu do Spółdzielni zadeklarować przynajmniej jeden udział. V. Imiona i nazwiska członków Zarządu: 1) Kruczkiewicz Antoni, 2) Mucha Paweł, 3) Godowski Stanisław. VI. Czas trwania Spółdzielni nieograniczony. Czasopismo przeznaczone do ogłoszeń: zgodnie z przepisami ustawy o spółdzielniach. Rok obrachunkowy: Rok obrachunkowy trwa od dnia 1 lipca do 30 czerwca. Liczba członków Zarządu i sposób podpisywania za spółdzielnię: Zarząd spółdzielni składa się z 3 członków, Zarząd podpisuje za spółdzielnię w ten sposób, że pod firmą Spółdzielni podpisują się dwaj członkowie Zarządu. Ograniczenia uprawnień zarządu: obowiązują przepisy ustawy o spółdzielniach. Postanowienia o zastępcach: obowiązują przepisy ustawy o spółdzielniach. Przepisy o likwidacji: obowiązują przepisy ustawy o spółdzielniach. VII. Nr. i strona akt I. S. R. S. 617 k. 13. Data wpisu: 7 stycznia 1943. Rs. 937

Zmiany statutów

Uchwałą Walnego Zgromadzenia członków Spółdzielni Mleczarskiej w Stobiernej, odbytego w dniu 24 stycznia 1943 r. zniesiono odpowiedzialność dodatkową członków za zobowiązania Spółdzielni oraz zmieniono wysokość udziału z 20.— Zł. od członka, na 10 Zł. od krowy. W związku z powyższą zmianą Spółdzielnia podaje do wiadomości, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego (trzeciego) ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych jeszcze lub spornych,

że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w przeciągu 3-ch miesięcy od tego dnia uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 852/Ogł. III.

Walne Zgromadzenie Spółdzielni Mleczarskiej w Grodkowicach w związku z przyjęciem nowego statutu uchwaliło w dniu 12. III. 1939 r. jednogłośnie znieść dotychczas obowiązującą odpowiedzialność dodatkową członków, a w to miejsce wprowadzić odpowiedzialność tylko zdeklarowanymi udziałami. Spółdzielnia jest gotowa na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższą zmianę, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych. Wierzyciele, którzy nie zgłoszą się w ciągu 3-ch miesięcy od dnia trzeciego ogłoszenie celem spłacenia ich wierzytelności, będą uważani za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 900/Ogł. III.

Mieszczańska Kasa Zaliczkowa w Jarosławiu, Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością podaje do wiadomości, że uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 24 stycznia 1943 zmieniono odpowiedzialność członków za zobowiązania Spółdzielni do udziału i dalszej kwoty odpowiadającej pięciokrotności pierwszego zadeklarowanego udziału. Spółdzielnia podaje do wiadomości, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego zgłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych jeszcze lub spornych, że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia uważać są będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 905/Ogł. II

I. RS. II. 45. Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział rejestrowy po rozpoznaniu w dniu 11 marca 1943 r. sprawy Towarzystwa Zaliczkowego i Kredytowego w Rzeszowie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany statutu postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru II. 45 następujące dane: 1. Firma brzmi: Bank Spółdzielczy z ograniczoną odpowiedzialnością w Rzeszowie. Siedziba Rzeszów. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami a nadto dodatkową odpowiedzialnością ograniczoną do pięciokrotnej wysokości zadeklarowanych udziałów. II. Udział wynosi 50 zł. III. Przyjęto wzorowy statut zalecony przez Związek Rewizyjny Data wpisu: 15 marca 1943 r. Rs. 911

Kasa Udziałowa Spółdzielnia z o. o. w Rzeszowie zawiadamia, iż Walne Zgromadzenie członków, odbyte w dniu 26 marca 1943 r. uchwaliło połączenie z Bankiem Spółdzielczym z ogran. odpow. w Rzeszowie (dawniej Towarzystwo Zaliczkowe i Kredytowe), przyjmując zarazem statut spółdzielni przejmującej z jednostką udziałową w kwocie zł 50.— i dodatkową pięciokrotną odpowiedzialnością. Ponieważ dotychczasowa jednostka udziałowa spółdzielni wynosiła zł 100.—, przeto wymieniona spółdzielnia wzywa zgodnie z przepisami art. 73 ustawy o spółdzielniach wszystkich wierzycieli, nie zgadzających się na powyższą zmianę do zgłoszenia swoich pretensji w terminie trzymiesięcznym od daty trzeciego ogłoszenia, oświadczając zarazem gotowość ich bezzwłocznego zaspokojenia, zarazem jednak nadmienia, iż wierzycieli, którzy w wymienionym terminie nie zgłoszą się do spółdzielni, będzie uważała za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 918/Ogł. I.

R. S. I. 21. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy. Dnia 30 września 1942 wpisano do rejestru handlowego firmę Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Nawarji. Siedziba: Nawarja. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niečłonkami. Udział wynosi 25 zł. i wpłaca się w 2/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 3 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni Spławiński Józef, Kapelan Kazimierz, Kramarzewski Jan Piotr. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w oficjalnym organie, którego członkiem jest spółdzielnia. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązania. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 921

R. S. II. 74. Sąd Okręgowy jako rejestrowy we Lwowie wpisał dnia 6 maja 1942 do rejestru handlowego spółdzielnię „Jedność" Powszechna Spółdzielnia Spożywców we Lwowie z odpowiedzialnością udziałami. Siedziba: Lwów. Przedmiot przedsiębiorstwa: organizacja i prowadzenie wszelkiego rodzaju przedsiębiorstw gospodarczych jak również działalność kulturalna, a w szczególności hurtowne zakupno, przeróbka i wytwarzanie przedmiotów spożycia i przedmiotów domowego i gospodarczego użytku i ich sprzedaż hurtowna i detaliczna swoim członkom. Spółdzielnia będzie dalej wymieniać płody rolnicze na artykuły spożywcze, kupować, obrabiać i zbywać płody rolne na własny i komisowy rachunek, prowadzić, wszelkiego rodzaju działalność kulturalno-oświatową, związaną z działalnością spółdzielni. Za zgodą walnego zgromadzenia może spółdzielnia pracować i z niečłonkami. Jeden udział wynosi 50 zł. i wpłaca się w ten sposób, że przy podpisaniu deklaracji wpłaca się 25 zł. a resztę w ciągu 5 miesięcy po 5. zł miesięcznie. Za zobowiązania spółdzielni odpowiada członek tylko sumą zgłoszonych udziałów. Zarząd spółdzielni składa się z 3 członków i 2 zastępców a podpisuje firmę tak, że pod firmą podpisują 2 członkowie zarządu. Zarząd nie może bez zgody rady nadzorczej zawierać umów w sprawach kupna, zastawu i najmu nieruchomości. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w jednym organie miejscowym i w organie Rewizyjnego Związku. Obecny skład zarządu: Stefan Majewski, Walerian Burek, Józef Wowczyk. Zastępcą członka zarządu Jan Majdany. Rs. 921a

R. S. II. 119. Sąd Okręgowy jako rejestrowy we Lwowie wpisał dnia 22 czerwca 1942 do handlowego rejestru następujące zmiany statutu firmy: Rzemieślniczy Bank Spółdzielczy z ograniczoną odpowiedzialnością we Lwowie. Firma spółdzielni: Rzemieślniczy Bank Spółdzielczy z ograniczoną odpowiedzialnością we Lwowie. II. Siedziba: Lwów, ul. 3 Maja Nr. 11. III. Przedmiot przedsiębiorstwa: 1) dawać kredyty w formie dyskonta weksli, pochodzących z obrotów handlowych, pożyczek wekslowych lub skryptowych oraz w rach. bieżącym, zabezpieczonym bądź hipotecznie, bądź przez poręczenie co najmniej dwóch majątkowo odpowiedzialnych osób bądź zastawem papierów wartościowych wymienionych w punkcie 5 niniejszego paragrafu. 2) Redyskont weksli. 3) Przyjmowanie wkładów pieniężnych z prawem wydawania dowodów wkładowych imiennych, jednak bez prawa wydawania takich dowodów, płatnych okazicielowi. 4) Wydawanie przekazów, czeków i akredytyw oraz dokonywanie wypłat i wpłat w granicach Państwa z tym, że wykonywanie tych czynności dla niečłonków uzależnione jest od przynależności do Związku Rewizyjnego. 5) Kupno i sprzedaż na rachunek własny, oraz na rachunek osób trzecich papierów procentowych, państwowych i samorządowych, listów zastawnych, akcji central gospodarczych i przedsiębiorstw organizowanych przez spółdzielnie i związki lub centrale gospodarcze oraz akcji Banku Emisyjnego. 6) Odbiór wpłat na rachunek osób trzecich, inkaso weksli i dokumentów z tym, że wykonywanie tych czynności dla niečłonków uzależnione jest od przynależności do Związku Rewizyjnego. 7) Przyjmowanie subskrypcji na pożyczki państwowe i komunalne, oraz na akcje przedsiębiorstw, o których mowa w punkcie 5 niniejszego paragrafu. 8) Zastępstwo czynności na rzecz Banku Emisyjnego i banków państwowych. 9) Przyjmowanie do depozytu papierów wartościowych i innych walorów, oraz wynajmowanie kasetek zabezpieczeniowych. IV. Jeden udział wynosi 100 zł. i spłaca się albo całkowicie albo po wpłaceniu 25 zł. a w 5 miesięcznych ratach po 15 zł. V. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Oprócz tego, ponoszą za zobowiązania spółdzielni odpowiedzialność dodatkową ograniczoną w jednokrotnej wysokości zadeklarowanych udziałów. VI. Dyrekcja spółdzielni składa się z 3 członków i podpisuje firmę w ten sposób, że pod firmą spółdzielni podpisuje się dwóch członków dyrekcji. Bez zgody rady nadzorczej dyrekcja nie może: 1) nabywać, zbywać i obciążać nieruchomości, jak również zawierać umów tyczących się przebudowy nieruchomości. 2) udzielać mimo posiadania koncesji, gwarancyj w jakiejkolwiek bądź formie; żyra na wekslach redyskontowych w innych instytucjach finansowych, szczególnie w centralach finansowych i w bankach państwowych nie podlegają temu ograniczeniu. 3) wystawiać weksli własnych spółdzielni (sola) i akceptować weksli trasowanych. 4) nabywać udziałów w innych przedsiębiorstwach i przystępować do innych spółdzielni. Obecna spółdzielnia składa się z: 1) Józefa Oprzędkiewicza, 2) Tomasza Jaworka, 3) Gerarda Mościńskiego. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w organie Związku Rewizyjnego. Firmę zarejestrowaną pod numerem II. Rl S. X. 1234 przenosi się pod nowy numer R. S. II. 119. Rs. 921b

R. S. II. 120. Sąd Okręgowy jako rejestrowy we Lwowie wpisał dnia 23 czerwca 1942 do rejestru spółdzielni pod numerem R. S. II. 120 zmianę statutu firmy „Małopolski Bank Kupiecki we Lwowie". Firma: „Kupiecki Bank Spółdzielczy z ograniczoną odpowiedzialnością we Lwowie". Siedziba: Lwów. Przedmiot przedsiębiorstwa: 1) Udzielanie kredytów w formie dyskonta weksli, pochodzących z obrotów handlowych, pożyczek wekslowych lub skryptowych oraz w rach. bieżącym, zabezpieczonych bądź hipotecznie, bądź przez poręczenia co najmniej dwóch majątkowo odpowiedzialnych osób, bądź zastawem papierów wartościowych, wymienionych w punkcie 5 niniejszego paragrafu. 2) Redyskont weksli. 3) Przyjmowanie wkładów pieniężnych z prawem wydawania dowodów wkładkowych imiennych, jednak bez prawa wydawania takich dowodów, płatnych okazicielowi. 4) Wydawanie przekazów czeków i akredytyw, oraz dokonywanie wypłat i wpłat w granicach Państwa z tym, że wykonywanie tych czynności dla niečłonków uzależnione jest od przynależności do Związku Rewizyjnego. 5) Kupno i sprzedaż na rachunek własny, oraz na rachunek osób trzecich papierów procentowych, państwowych i samorządowych, listów zastawnych, akcji central gospodarczych i przedsiębiorstw organizowanych przez spółdzielnie i związki lub centrale gospodarcze oraz akcji Banku Emisyjnego. 6) Odbiór wpłat na rachunek osób trzecich, inkaso weksli i dokumentów z tym, że wykonywanie tych czynności dla niečłonków uzależnione jest od przynależności do Związku Rewizyjnego. Przyjmowanie subskrypcji na pożyczki państwowe i komunalne, oraz na akcje przedsiębiorstw, o których mowa w punkcie 5 niniejszego paragrafu. 8) Zastępstwo czynności na rzecz Banku Emisyjnego i banków państwowych. 9) Przyjmowanie do depozytu papierów wartościowych i innych walorów, oraz wynajmowanie kasetek zabezpieczeniowych. Jeden udział członka wynosi 100 zł., i wpłaca się całkowicie albo wpłaca się 25 zł. a w 5 miesięcznych ratach po 15 zł. Za zobowiązania spółdzielni odpowiada członek sumą zadeklarowanych udziałów. Dyrekcja spółdzielni składa się z trzech członków i podpisują firmę tak, że pod firmą podpisuje się dwóch członków dyrekcji. Bez zgody Rady Nadzorczej dyrekcja nie może: 1) nabywać, zbywać i obciążać nieruchomości, jak również zawierać umów tyczących się przebudowy nieruchomości. 2) udzielać, mimo posiadania koncesji, gwarancji w jakiejkolwiek bądź formie; żyra na wekslach redyskontowych w innych instytucjach finansowych, szczególnie w centralach finansowych i w bankach państwowych nie podlegają temu ograniczeniu. 3) wystawianie weksli własnych spółdzielni (sola) i akceptować weksli trasowanych. 4) nabywać udziałów w innych przedsiębiorstwach i przystępować do innych spółdzielni. Ogłoszenia firmy pomieszcza się w organie. Pierwsza dyrekcja składa się z: 1) Dr. Lachmana Włodzimierza, 2) Dr. Herberta Bolesława, 3) Schrama Jana. Firmę wpisaną pod II. R. S. X. 1241 przenosi się pod nowy numer R. S. II. 120. Rs. 921c

R. S. II. 121. Okręgowy Sąd we Lwowie jako rejestrowy wskutek zmiany statutu wpisał dnia 23 czerwca 1942 do rejestru handlowego firmę „Rolnik" Spółdzielnia rolniczo-handlowa z odpowiedzialnością udziałami we Lwowie. Siedziba: Lwów. Za zobowiązania spółdzielni odpowiadają członkowie zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: kupno, przeróbka i zbyt płodów rolniczych na własny i komisowy rachunek jak również kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w rolniczych i domowych gospodarstwach. Czynności te może spółdzielnia zawierać i z niečłonkami. Udział wynosi 50 zł. i wpłaca się w 2/5 częściach przy zadeklarowaniu, a resztę w 2 równych ratach kwartalnych. Zarząd spółdzielni: Eugeniusz Gluziński, Henryk Kaczmarczyk. Ogłoszenia spółdzielni pomieszcza się w organie Związku Rewizyjnego. Zarząd nie może: 1) przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2) sprzedawać towarów na kredyt, 3) udzielać komu bądź gwarancyj i grzecznościowych żyr, 4) brać od kogo bądź grzecznościowych weksli, żyr i innych gwarancyj, 5) bez zgody rady nadzorczej kupować, obciążać i sprzedawać nieruchomości, 6) bez zgody rady nadzorczej zaciągać zobowiązań. Zarząd złożony z 3 członków podpisuje firmę tak, że pod firmą spółdzielni podpisują się dwaj członkowie zarządu. Rs. 921d

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Mleczarskiej w Skrzeszewie z odpowiedzialnością ograniczoną uchwaliło w dniu 30 marca 1943 r. znieść dotychczasową dodatkową odpowiedzialność jednokrotną, a pozostawić jedynie odpowiedzialność udziałami z tym, że wpłaty na udziały dokonywane będą przy przystąpieniu członka 1 zł, a resztę w 9-ciu ratach. Ponadto uchwalono Spółdzielnię Mleczarską w Skrzeszewie połączyć z Okręgową Mleczarnią Spółdzielczą w Sokołowie. Spółdzielnią przejmującą będzie Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Sokołowie, a przejmowaną Spółdzielnia Mleczarska w Skrzeszewie. Wzywa się wszystkich wierzycieli, nie zgadzających się na powyższe zmiany, do zgłoszenia swych pretensji celem ich zaspokojenia. Wierzycieli, którzy w ciągu trzech miesięcy od dnia trzeciego ogłoszenia nie zgłoszą się do spółdzielni, uważać się będzie za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 927/Ogł. I.

W związku ze zmianą ograniczonej odpowiedzialności na odpowiedzialność udziałami na Walnym Zgromadzeniu Spółdzielni „Rolnik" z odpowiedzialnością ograniczoną w Zwoleniu w dniu 27 marca 1943 r. wymieniona spółdzielnia podaje do wiadomości, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych jeszcze lub spornych,

że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 928/Ogł. I.

Rejestracja członków zarządu

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 25 lutego 1943 I. RS. II. 100. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa „Rolnik" z odpow. udział. w Muszynie — miasto, iż w dniu 21 grudnia 1943 w miejsce Kazimierza Stolarza wybrano do zarządu Piątkowską Marię. RS. 883

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 9 lutego 1943. I. RS. II. 92. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie Góralska Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpow. udział. w Rożnowie, iż w dniu 31 stycznia 1943 w miejsce Czajki Ludwika wybrano do zarządu Wolaka Piotra. RS. 883 a

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 18 lutego 1943. I. RS. II. 79. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie Góralska Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpow. udział. w Zakopanem, iż w dniu 19 stycznia 1943 w miejsce Stefana Krzeptowskiego wybrano do zarządu Karola Zająca. RS. 883 b

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 2 kwietnia 1942. I. RS. II. 59. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie „Zhoda" ogólna spółdzielnia rolnicza dla kupna i sprzedaży z odpowiedzialnością udziałami w Powroźniku, iż w dniu 6 marca 1942 wybrano do zarządu Szczawnyćkiego Semana w miejsce Krynyćkiego Antona oraz ponownie Sliwyńskiego Jakiwa, Wowka Iljię, Juszczyka Stefana i Fylypiaka Dionizego. RS. 883 c

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 18 lutego 1943. I. RS. II. 36. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpow. udział. w Nowym Targu, iż w dniu 17 grudnia 1942 w miejsce Henryka Szatkowskiego wybrano do zarządu Stefana Krzeptowskiego. RS. 883 d

II. RS. III. 353. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 10 grudnia 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość" w Nockowej z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpili członkowie Zarządu Jan Wzorek i Stanisław Toś, a w miejsce ich wybrani zostali Mieczysław Sidorowicz i Jan Grębosz. Rs. 891

II. RS. I. 121. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 10 grudnia 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Kasa Stefczyka Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Skrzyszowie, że ustąpili członkowie Zarządu Józef Onak i Stanisław Korus, a w miejsce ich wybrani zostali Tadeusz Depukał i Stanisław Kieliana. Rs. 891a

Nr. I. RS. IV. 53. Sąd Okręgowy w Rzeszowie. Sprawa Spółdzielni Spożywców Zgoda w Dębowie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 53. 1. Nr. kolejny wpisu: 3. 2. I Członkowie zarządu: Michał Markowski, Jan Pieniążek, Tadeusz Pieniążek, II. wykreślono Józefa Głąba, Stanisława Kamińskiego, Józefa Markowskiego. RS. 872

II. RS. II. 248. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 29 września 1941 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Mleczarska z ograniczoną odpowiedzialnością w Jastrzębi w likwidacji, że odwołano likwidatora Mgr. Stanisława Janika, a w miejsce jego ustanowiono Mgr. Kazimierza Dąbrowskiego. Rs. 893

I. RS. II. 116. Sąd Okręgowy w Neu Sandez. Dnia 10 marca 1943 r. W rejestrze spółdzielni wpisano przy Firmie Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa „Rolnik" z ogr. udz. w Jodłowniku, że w miejsce Antoniego Gruszeckiego został wybrany do zarządu Franciszek Piwowarczyk. Rs. 895

I. RS. I. 15. Sąd Okręgowy w Neu Sandez. Dnia 10 marca 1943 r. W rejestrze spółdzielni wpisano przy Firmie Spółdzielnia Spożywców „Jedność" w Limanowej, że w miejsce Ludwika Goli wybrano na członka zarządu Tadeusza Mitka. Rs. 895a

I. RS. II. 128. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 11 marca 1943. W rejestrze spółdzielni Nr. I. RS. II. 128 przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Przyjaźń" z odpowiedzialnością udziałami w Pasierbcu wpisano, że w miejsce członka zarządu Józefa Pławeckiego w dniu 21 lutego 1943 wybrano Stanisława Mrozka. Rs. 903

I. RS. I. 62. Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 23 lutego 1943. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie Spółdzielnia Nauczycielstwa Polskiego, zarej. z ogr. odpow. w Nowym Sączu, iż w dniu 19 października 1942 wybrano nowy zarząd w składzie: Jan Potoczek, Leon Białoskórski i Jan Romanów. Rs. 903a

I. RS. IV. 131. Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział rejestrowy po rozpoznaniu w dniu 15 lutego 1943 r. sprawy Okręgowej Spółdzielni Rolniczo-Handlowej o wpisanie do rejestru spółdzielni w Białobrzegach zmian postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 131. 1. Nr. kolejny wpisu 3. I. Członek zarządu Józef Wojnar. II. wykreślono Ignacego Wojnara. Data wpisu: 17 lutego 1943 r. Rs. 908

I. RS. I. 36. Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział rejestrowy po rozpoznaniu w dniu 9 marca 1943 r. sprawy Polskiego Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 36 następujące dane: I. Zastępca członka zarządu Roman Szumało, II. wykreślono Józefa Przybylskiego. Data wpisu 15 marca 1943 r. Rs. 908a

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano: Nr. porz. 4, a kol. 4. Dnia 6 marca 1942. Uchwałą Rady Nadzorczej „Spółdzielni Spożywców „Wola" w Woli Krysztoporskiej z odpowiedzialnością udziałami z dnia 18 grudnia 1941 na miejsce Marcina Banaszczyka wybrano do zarządu Jana Gąsiora. Rs. 912

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano: Nr. porz. 27, a kol. 8. Dnia 2 listopada 1942. Na mocy uchwały Rady Nadzorczej „Spółdzielczego Stowarzyszenia Spożywców „Jedność w Gorzkowicach, z odpowiedzialnością udziałami" z dnia 18 marca 1942 r. na miejsce ustępującego Franciszka Ziemby, Jana Łabędy i Józefa Rawickiego, wybrano do zarządu Leopolda Obermana, Stanisława Janikowskiego i Anastazego Kleszczewskiego. Rs. 912a

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano: Nr. porz. 57, a kol. 11. Dnia 27 stycznia 1942 r. Mocą uchwały Rady Nadzorczej „Robotniczej Spółdzielni Spożywców „Łączność" z odpow. udział. w Tomaszowie Mazow.", z dnia 28 grudnia 1942 r. na miejsce Antoniego Edyka do zarządu został wybrany Andrzej Mierzejewski. Rs. 912b

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano: Nr. porz. 105, a kol. 10. Dnia 18 listopada 1942 r. Do rejestru spółdzielni „Kasa Stefczyka w Lubochni z odpow. nieogr.", wpisano: Na miejsce likwidatorów z wyboru Stanisława Maszewskiego, Władysława Motyla i Walentego Lubickiego na wniosek Okręgowego Związku w Radomiu z dnia 23 września 1942 r. został ustanowiony likwidatorem z urzędu Jan Durski. Czasopismo do ogłoszeń Spółdzielni „Spółdzielca". Rs. 912c

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano: Nr. porz. 116, a kol. 12. Dnia 12 listopada 1942 r. Na mocy uchwały rady nadzorczej „Spółdzielni Spożywców „Spójnia" w Kamińsku, spółdzielni z odpowiedzialnością udziałami" z dnia 7 września 1942 r. wybrani zostali do zarządu: Łaszek Zenon, Gasiński Stanisław i Sowiński Stanisław. Rs. 912d

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano: Nr. porz. 120, a kol. 9. Dnia 28 marca 1942 r. Na mocy uchwały rady nadzorczej spółdzielni „Piotrkowsko-Opoczyński Związek Spółdzielni Spożywców z odpow. udziałami w Piotrkowie" z dnia 28 lutego 1942 r. wybrano do zarządu na miejsce Józefa Majchrzaka — Stefana Zyszko. Rs. 912e

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano: Nr. porz. 159, a kol. 6. Dnia 27 maja 1941 r. Do rejestru „Spółdzielni Rolniczo-Handlowej w Sadkowicach z odpow. ogran." wpisano: Na miejsce dotychczasowego likwidatora Izydora Nowakowskiego likwidatorem z urzędu wyznaczony został Leander Bielawski. Rs. 912f

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano: Nr. porz. 226, a kol. 9. Dnia 12 września 1942 r. Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia „Spółdzielni Mleczarskiej w Kurzeszynie z odpow. ogran." z dnia 23 marca 1941 r. na miejsce Józefa Jakubowskiego i Józefa Paprockiego wybrano do Zarządu Józefa Kobyleckiego i Stanisława Strulaka. Rs. 912g

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano: Nr. porz. 275, a kol. 7. Dnia 27 stycznia 1941. Do rejestru „Kasy Kredytowej Rzemieślników powiatu Piotrkowskiego, spółdzielni z ogran. odpow. w Piotrkowie" wpisano: Na wniosek Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych z dnia 23 grudnia 1940 r. powzięty na mocy art. 78 Ustawy o spółdzielniach na miejsce dotychczasowych likwidatorów z wyboru: Aleksandra Wesołowskiego i Stefana Krukowskiego ustanowieni zostali: Witold Zaremba i Leonard Golenlowski z zaznaczeniem, że likwidator z wyboru Maksymilian Wars wchodzi nadal w skład komisji likwidacyjnej. Rs. 912h

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano: Nr. porz. 347, a kol. 7. Dnia 3 lutego 1943. Na mocy uchwały rady nadzorczej „Spółdzielni Rolniczo-Spożywczej „Jedność" w Łaznowie z odp. udział." z dnia 6 grudnia 1942 r. na miejsce Józefa Sali i Mieczysława Kornackiego wybrano do zarządu Stanisława Galińskiego i Antoniego Salę. Rs. 912i

R. S. I. 68. Sąd okręgowy jako rejestrowy we Lwowie wpisał do rejestru handlowego dnia 1 września 1942, że Karp Michał członek zarządu spółdzielni Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odpowiedzialnością udziałami w Bilce królewskiej ustąpił a na jego miejsce wybrano Borka Michała. Rg. 920

R. S. II. 74. Sąd Okręgowy jako rejestrowy we Lwowie wpisał dnia 11 czerwca 1942 r., że Mieczysław Tereszkiewicz zastępca członka zarządu firmy „Jedność" Powszechna Spółdzielnia spożywców we Lwowie z odpowiedz. udziałami zmarł a na jego miejsce wybrano Kazimierza Dekańskiego. Rs. 920a

R. S. II. 74. Okręgowy Sąd jako rejestrowy we Lwowie dnia 10 kwietnia 1942 wpisał do rejestru handlowego, że członkiem zarządu firmy „Jedność" Powszechna spółdzielnia spożywców dla Lwowa i okolicy, spółdzielnia zarejestrowana z odpowiedz. udziałami we Lwowie wybrano Stefana Majewskiego.
Spółdzielnię wpisaną pod dawną liczbą R. S. IX. 1114 przenosi się do nowej liczby R. S. II. 74. Rs. 920b

R. S. III. 78. Sąd Okręgowy jako rejestrowy we Lwowie wpisał dnia 30 września 1942 do rejestru handlowego, że Stefan Sagan członek zarządu spółdzielni Spółdzielnia Rolnicza zakupu i zbytu z odp. udział. w Dawidowie ustąpił a na jego miejsce wybrano Waleriana Huka. Rs. 920c

R. S. II. 121. Sąd Okręgowy jako rejestrowy we Lwowie wpisał dnia 30 września 1942 do rejestru handlowego, że zarząd firmy „Rolnik" Spółdzielnia rolniczo-handlowa z odpow. udział. we Lwowie została dopełniona wyborem trzeciego członka Franciszka Gąsiewicza. Rs. 920d

I. RS. II. 77. Sąd Okręgowy w Neu Sandez, dnia 31 marca 1943. I. RS. II. 77. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Jedność" w Płaszkowej z odpow. udz., że w miejsce Kazimierza Kruczka i Władysława Kmaka wybrano do zarządu Macieja Kiełbasę i Józefa Kmaka. Rs. 930

Sąd Okręgowy Wydział I w Brzeżanach, dnia 25 czerwca 1942. I. 3 RS. 403. Sąd Okręgowy w Brzeżanach jako rejestrowy przy Firmie „Dom Handlowy Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Rohatynie zarządza w rejestrze spółdzielni wpis następującej treści: Na posiedzeniu Rady Nadzorczej powyższej spółdzielni dnia 12 maja 1942, uchwalono wybrać w miejsce ustępujących — nowych członków zarządu w osobach: Jana Kuśnierza, Juliana Sledzińskiego i Czesława Rosickiego. Data wpisu: 25 czerwca 1942. RS. 884

Rozwiązania i likwidacje spółdzielni

Na zasadzie uchwały członków z dnia 18 maja 1941 r., zarejestrowanej w Sądzie Okręgowym w Lublinie dnia 31 grudnia 1942 r. Nr. Rej. Sp. 150, Spółdzielnia pod nazwą „Okręgowy Związek Spółdzielczych Stowarzyszeń Spożywców w Lubartowie z odpowiedzialnością udziałami" przeszła w stan likwidacji. Likwidatorami wybrani zostali: Stanisław Pacek i Adam Miduch, urzędujący w Lubartowie, przy ul. Kościuszki 2. Na podstawie art. 76 ust. 3 ustawy o spółdzielniach, likwidatorzy wzywają wszystkich wierzycieli wymienionej Spółdzielni do zgłoszenia swych roszczeń w terminie 3 miesięcy od ostatniego (trzeciego ogłoszenia). Sp. 906/Ogł. II.

Mianowany przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie likwidator kasy Spółdzielni „Postęp" w Tyczynie w likwidacji, stosownie do wymagań art. 76 ustawy o spółdzielniach, wzywa wierzycieli do zgłaszania swych roszczeń w ciągu 3 miesięcy od daty ostatniego (trzeciego) ogłoszenia pod adresem — Paszkowski Stanisław, Tyczyn. Sp. 910/Ogł. II.

Postanowieniem Sądu Okręgowego jako rejestrowego w Zamościu z dnia 27 lutego 1943 r. „Spółdzielnia Wytwórców Koszykarskich z odpowiedzialnością udziałami w Krzeszowie" Nr. rej. Sp. 442 została rozwiązana i znajduje się w likwidacji. Ustanowiony tą decyzją likwidator Władysław Oksiuta zamieszkały w Lublinie, Zamojska 3, wzywa wierzycieli, aby w terminie trzech miesięcy od daty ostatniego (trzeciego) ogłoszenia zgłosili swoje roszczenia pod jego adresem." Sp. 917/Ogł. II.

Mianowani przez Sąd likwidatorami Spółki Mleczarskiej w Żegocinie spółdzielni z ograniczoną poręką, wzywają wszystkich wierzycieli do zgłoszenia swych roszczeń w terminie trzymiesięcznym od ostatniego ogłoszenia pod adresem: Spółdzielnia Mleczarska w likwidacji w Żegocinie, pow. Bochnia, Piotr Krawczyk, Józef Kędra. Sp. 931/Ogł. II.

Zawiadomienia o walnych zgromadzeniach

Zawiadomienie. Spółdzielczy Bank Ludowy, Spółdzielnia zarej. z nieogr. odpow. w Kalwarii Zebrzydowskiej zawiadamia, że w dniu 4 maja 1943 o godzinie 12-tej w lokalu własnym odbędzie się zgodnie z przepisami statutu zwyczajne Walne Zebranie członków z następującym porządkiem obrad: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania. 2. Sprawozdanie z przeprowadzonej rewizji Związkowej. 3. Sprawozdanie Zarządu z czynności i rachunków za rok 1942. 4. Sprawozdanie i wnioski Rady Nadzorczej. 5. Uchwały odnośnie spraw wymienionych w punktach 2—4 i odnośnie udzielenia skwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej. 6. Rozdział zysku. 7. Plan pracy i budżet na rok 1943. 8. Zmiana statutu w §§ 1, 10, 32 i 43. 9. Wybór członków Rady Nadzorczej. 10. Wnioski członków zgłoszone w terminie statutowym. W razie braku statutowej ilości członków, drugie Walne Zgromadzenie odbędzie się w drugim terminie o godzinie 1-szej (13-tej) bez względu na ilość członków. Sp. 943

Walne Zgromadzenie Banku Spółdzielczego z ograniczoną odpowiedzialnością w Krakowie-Podgórzu, odbędzie się w niedzielę dnia **9 maja 1943 r.** o godzinie 10-tej w lokalu Banku Rynek Podgórski 4, z następującym porządkiem obrad: 1. Zagajenie i otwarcie Walnego Zgromadzenia. 2. Odczytanie protokołu z XVI Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia. 3. Sprawozdanie Dyrekcji i Rady Nadzorczej z czynności za 1942 r. 4. Wniosek Komisji Rady Nadzorczej na udzielenie Dyrekcji i Radzie Nadzorczej absolutorium z czynności i rachunków za 1942 r. 5. Wybory 3 członków Rady Nadzorczej. 6. Wniosek Rady Nadzorczej odnośnie przeznaczenia czystego zysku za 1942 r. 7. Uchwalenie Regulaminu dla Rady Nadzorczej. 8. Budżet na 1942 r. 9. Wnioski. Sp. 944

XXXIX Zwyczajne Walne Zgromadzenie członków Banku Spółdzielczego z ogr. odp. w Czarnym Dunajcu odbędzie się dnia 16 maja (w niedzielę) 1943 r. o godz. 15 (3 popoł.) w lokalu własnym Banku Spółdzielczego z ogr. odp. w Czarnym Dunajcu (Rynek), na które pp. Członków Spółdzielni niniejszym zapraszam z tym, że Walne Zgromadzenie jest zdolne do powzięcia uchwał przy obecności przynajmniej 10 członków. Porządek dzienny Walnego Zgromadzenia: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia. 2. Sprawozdanie z przeprowadzonej rewizji związkowej. 3. Sprawozdanie Zarządu z czynności i rachunków za r. 1942. 4. Sprawozdanie i wnioski Komisji Rewizyjnej. 5. Uchwały odnośnie spraw wymienionych w punktach 2—4 i odnośnie uchwalenia absolutorium Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz co do rozdziału zysków. 6. Plan pracy i budżet na rok 1943. 7. Ustalenie granicy pożyczek, jakie można udzielić jednemu członkowi i najwyższej sumy zobowiązań, jakie Spółdzielnia może zaciągnąć 8) Uchwalenie regulaminów dla Rady Nadzorczej oraz wysokości wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej. 9. Uchwalenie pokrycia nieściągalnej pożyczki. 10. Wybór 3 członków Rady Nadzorczej. 11. Wnioski członków zgłoszone w terminie statutowym. Sp. 945

Zwyczajne Walne Zgromadzenie członków Banku Spółdzielczego im. Dr. Stefczyka z ogr. odpow. w Krośnie — dawniej Towarzystwo Zaliczkowe w Krośnie, odbędzie się **dnia 16 maja 1943 r.** (niedziela) o godzinie 9.30 w lokalu własnym przy ul. Szpitalnej Nr 4 naprzeciw poczty. W razie braku kompletu o godz. 10-tej, z następującym porządkiem obrad: 1. Zagajenie i powołanie prezydium. 2. Odczytanie protokółu z ostatniego Zgromadzenia. 3. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i rachunków za r. 1942. 4. Sprawozdanie Rady Nadzorczej (Komisji Kontrolującej). 5. Sprawozdanie z rewizji dokonanej przez Związek Rewizyjny. 6. Powzięcie uchwał w sprawach wymienionych w punktach 3, 4, 5 i udzielenie Radzie Nadzorczej i Dyrekcji skwitowania. 7. Podział nadwyżki. 8. Budżet na r. 1943. 9. Oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań Spółdzielni oraz oznaczenie granicy najwyższego kredytu dla członków. 10. Wybór trzech członków Rady Nadzorczej. 11. Wnioski i zapytania członków, oraz zamknięcie obrad. Sp. 946

Dnia 3 maja 1943 r. o godz. 3-ciej po południu odbędzie się zgodnie z przepisami Statutu Zwyczajne Walne Zgromadzenie członków Spółdzielczego Banku Udziałowego z odpowiedzialnością ograniczoną w Dukli, w lokalu własnym z następującym porządkiem obrad: 1. Odczytanie protokółu z ostatniego Walnego Zgromadzenia. 2. Sprawozdanie roczne, bilans oraz obrachunek wydatków i dochodów. 3. Sprawozdanie Rady Nadzorczej (Komisji Rewizyjnej). 4. Powzięcie uchwał w sprawach: a) Sprawozdania rocznego i bilansu, b) Sprawozdania Rady Nadzorczej. 5. Plan pracy, oraz budżet dochodów i wydatków na rok bieżący. 6. Oznaczenie najwyższej sumy zobowiązań Spółdzielni, oraz oznaczenie granicy najwyższego kredytu dla członków. 7. Wybory członków Rady Nadzorczej. 8. Wybór jednego Dyrektora. 9. Wnioski członków zgłoszone w terminie statutowym. Sp. 947

Zwyczajne Walne Zgromadzenie Członków Banku Spółdzielczego w Mielcu z nieograniczoną odpowiedzialnością odbędzie się w niedzielę, dnia **16-go maja 1943 roku o godzinie 15-ej** w lokalu Banku w Mielcu przy ulicy Bronisława Pierackiego Nr. d. 655 z następującym porządkiem obrad: 1. Zagajenie i ukonstytuowanie się. 2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia. 3. Sprawozdanie z przeprowadzonej rewizji związkowej. 4. Sprawozdanie Zarządu z czynności i rachunków za rok 1942. 5. Sprawozdanie i wnioski Rady Nadzorczej. 6. Uchwały odnośnie spraw wymienionych w punktach 3—5 i odnośnie udzielenia skwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej. 7. Ustalenie sposobu pokrycia straty bilansowej. 8. Plan pracy i budżet na rok 1943. 9. Ustalenie granicy pożyczek, jakie można udzielić jednemu członkowi. 10. Ustalenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie Spółdzielnia może zaciągać. 11. Wybór członków Rady Nadzorczej. 12. Wnioski członków, zgłoszone w terminie ustawowym. Wstęp na salę dozwolony jest tylko członkom za przedłożeniem książeczki udziałowej. Sprawozdanie i zamknięcie rachunkowe za 1942 rok wyłożone są do wglądu członkom w biurze Banku w godzinach urzędowych. Sp. 949

Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa Zaliczkowego w Jaśle, Spółdzielni zarejestrowanej z nieograniczoną odpowiedzialnością, odbędzie się dnia 21 maja 1943 roku o godzinie 10.30 w lokalu własnym przy ulicy Gorlickiej 7, z następującym porządkiem dziennym: 1. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia. 2. Sprawozdanie z przeprowadzonej rewizji związkowej. 3. Sprawozdanie Zarządu z czynności i rachunków za rok 1942. 4. Sprawozdanie i wnioski Rady Nadzorczej. 5. Uchwały odnośnie spraw wymienionych w punktach 2—4 i odnośnie udzielenia skwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej. 6. Zatwierdzenie przekroczenia budżetu za rok 1942. 7. Rozdział zysku. 8. Plan pracy i budżet na rok 1943. 9. Ustalenie granicy pożyczek, jakie można udzielić jednemu członkowi. 10. Ustalenie najwyższej sumy zobowiązań, jakie Spółdzielnia może zaciągnąć. 11. Sprawa zmiany § 2 statutu, co do zmiany terenu działalności Spółdzielni. 12. Wybór członków Rady Nadzorczej. 13. Wnioski członków. W razie braku kompletu w pierwszym terminie, odbędzie się w tym samym dniu o godzinie 11 drugie Walne Zgromadzenie z tym samym porządkiem obrad bez względu na ilość obecnych członków. Sp. 950

W dniu 16 maja 1943 r. o godzinie 10-tej (lub w razie braku wymaganej ilości członków o godzinie 10,30) w lokalu bankowym Kraków, Rynek Podgórski 4 odbędzie się Walne Zgromadzenie członków Powszechnej Spółdzielni Mieszkaniowej Sp. z ogr. odp. Kraków, Smocza 10 z następującym porządkiem dziennym: 1. Zagajenie i odczytanie porządku obrad. 2. Odczytanie protokółu z ostatniego Walnego Zebrania. 3. Sprawozdanie Dyrekcji z działalności oraz przedłożenie bilansu za rok 1941 i 1942, 4. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej. 6. Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok 1941 i 1942. 7. Pokrycie strat. 8. Budżet na rok 1943. 9. Wybór trzech członków Rady Nadzorczej. 10. Wolne wnioski. Sp. 951

Bilanse

Bilans zamknięcia likwidacji Spółdzielni Mleczarskiej z odp. ogr. w Swińsku według stanu na dzień 30 kwietnia 1942 roku

Wyszczególnienie	Bilans otwarcia likwidacji		Bilans zamknięcia likwidacji	
	Winien	Ma	Winien	Ma
1) Kasa	185,20		4.049,—	4.234,20
2) Dłużnicy	2.631,—			2.600,—
3) Ruchomości	3.667,80			1.435,—
4) Strata	8.144,90			11.361.20
5) Wierzyciele		150,—	150,—	
6) Rezerwa na koszty likw.		3.100.—	4.084,20	
7) Fundusz zasobowy		2.525,—	2.525,—	
8) Udziały członkowskie		8.853,20	8.836,20	14.—
Suma bilansu	14.628,20	14.628,20	19.644,40	19.644,40

Sp. 829

Bilans Opolskiej Spółdzielni Kredytowej z ogr. odp. w Opolu w likwidacji za rok 1941 31 grudnia. Aktywa: Kasa zł. 1 200 51 gr. **Ruchomości zł. 378 07 gr.** Pożyczki zwykłe: zł. 17 099 46 gr.. Zajęte prawa pieniężne zł. 4 844. Strata zł. 2 139 11 gr. Suma bilansowa: zł. 25 661 15 gr. Pasywa: Udziały zł. 9 024 61 gr. Fundusz amortyz. zł. 202 11 gr. Wkłady zł. 8 659 49 gr. Wierzyciele zł. 2 880 94 gr. Wierzyciele za zajęte prawa: zł. 4 844. Sumy przechodnie zł. 50. Suma bilansowa 85 661 15 gr. Likwidator z urzędu Regina Stopnicka-Czyżewicz. Sp. 830.

Bilans Opolskiej Spółdzielni Kredytowej z ogr. odp. w Opolu w likwidacji za rok 1942. Aktywa: Kasa zł. 1 159 91 gr. Pożyczki zwykłe: zł. 12 844 46 gr. Dłużników zł. 103 18 gr. Sumy przechodnie zł. 220. Straty zł. 5 852 52 gr. Suma bilansowa zł. 20 180 07 gr. Pasywa: Fundusz amortyzacyjny zł. 202 11 gr. Udziałów zł. 8 884 61 gr. Wkładów oszczędnościowych zł. 8 462 41 gr. Wierzyciele zł. 2 580 90 gr. Sumy przechodnie zł. 50. **Suma bilansowa zł. 20 180 07 gr.** Likwidator z urzędu R. Stopnicka-Czyżewicz. Sp. 830 a.

Różne

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie dokonano następującego wpisu: W dniu 12 listopada 1942 r. przy spółdzielni pod firmą: Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odp. udział. Landwirtschaftliche Kreishandelsgenossenschaft m. A. H. w Radomsku S. 51: Otwarto nowy Oddział w Gomunicach pow. Radomsko, Ponadto Oddział w Radomsku: 1) zbiornica jaj, 2) skup bydła, 3) warsztaty reperacyjne, 4) kuchnia, 5) kaszarnia i wytwórnia płatków owsianych, 6) suszarnia jarzyn. Rs. 858.

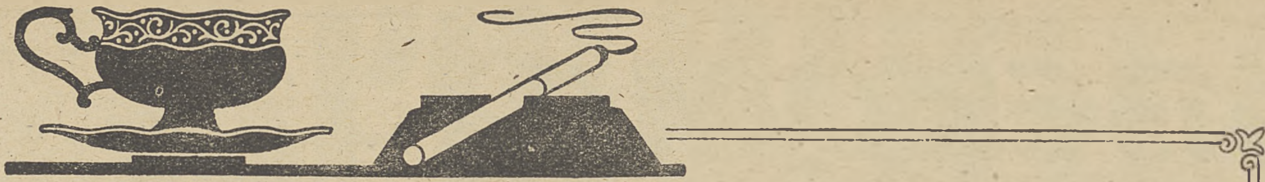
W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w. Częstochowie dokonano następującego wpisu: W dniu 28 października 1942 r. przy spółdzielni pod firmą „Społem Centrala Handlowa Spółdzielni Spożywców w Krakowie otwarto Oddział w Częstochowie pod nazwą: „Społem", Centrala Handlowa Spółdzielni Spożywców w GG. Spółdzielnia z odp. udział. w Krakowie. Fabryka Marmelady i Wyrobów Cukierniczych w Częstochowie. Rs. 858, a.

W rejestrze Spółdzielni Wydziału Zamiejscowego Piotrkowskiego Sądu Okręgowego w Częstochowie dokonano następującego wpisu: W dniu 31 grudnia 1942 r. spółdzielnia pod firmą „Spółdzielcza Centrala Zakupów Aptekarzy z odp. udział. w Warszawie ul. Długa Nr. 16 S. 125. Otwarto Oddział w Częstochowie, Al. Wolności 18. Ustanowiono pełnomocników do prowadzenia oddziału w Częstochowie w osobach: Mgr. Aleksandra Włosińskiego ul. Kordeckiego 27, Zygmunta Szostakiewicza, Nowy Rynek 6, Mgr. Władysława Sikory ul. Śląska 4 w Częstochowie. Oświadczenia woli w imieniu Oddziału Częstochowskiego i za Oddział podpisują Mgr. Aleksander Włosiński, jako kierownik Oddziału z jednym z dwóch wymienionych pozostałych pełnomocników pod pieczątką Oddziału." Rs. 858b

Wykreślenie z rejestru

Do rejestru spółdzielni Sądu Okręgowego w Piotrkowie wpisano: Nr. porz. 306, a kol. 8. Dnia 31 maja 1938 r. „Kasę Kupiecką, spółdzielnię z ogran. odpow. w Rawie Mazowieckiej wykreśla się z rejestru. Rs. 915

Nr. akt. I. R. S. I. 187. Postanowienie. Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Spółki Mleczarskiej w Urzejowicach o wpisanie do rejestru spółdzielni, wykreślenie firmy postanawia: Wykreśla się niniejszą firmę z rejestru po przeprowadzonej likwidacji. Data wpisu: 15 marca 1943 r. Rs 942

Kierownik Wydawnictwa: Inż. roln. Dr. Florian Łorzyński, Krakau. Redaktor naczelny: Inż. roln. Dr. Florian Łorzyński, Krakau; Zastępca: Janusz Górski, Krakau. Odpowiedzialny za zagadnienia spółdzielcze: Jan Frąckowiak, Krakau. Kierownik działu ogłoszeń: Henryk Kwilecki, Krakau. Wydawnictwo: Wydawnictwo Rolnicze, Krakau, Glatzer Str. 48, Tel. 116-79 i 116-80. Druk ZKW, Krakau, Universitätsstr. 19a. Ważny cennik Nr 1.